Cordwainer Smith[1]

ÎN ADÂNCURILE BĂTRÂNULUI PĂMÂNT[2]

The Instrumentality of Mankind 18

[1]pseudonimul lui Paul Myron Anthony LINEBARGER.

[2] Titlul original: ***Under Old Earth*** – [The Instrumentality of Mankind 18]; Publicată în *Galaxy Magazine*, February 1966. Textul care urmează a apărut în antologia de proză SF „*Povestiri despre invențiile mileniului III*”, Editura Științifică și Enciclopedică, 1986.

Vreau un câine pentr-o vreme
Pentr-o slujbă de o vreme
Într-un loc doar de o vreme
Pe Pământ!
(Cântec din *Vânzătorul de pericole)*

I

Au fost odată planetele Douglas-Ouyang, care se roteau în jurul soarelui lor într-un singur mănunchi, purtate veşnic pe aceeaşi orbită, ca nici o altă planetă cunoscută. Au fost odată nobili sinucigaşi, jos, pe Pământ, bărbați care îşi riscau propriile vieți - şi chiar mai oribil, şi le riscau uneori pentru lucruri mai mărunte decât propria lor viață - sfidând orice principiu al geofizicii, fapt pe care adevărații oameni nu l-ar fi încercat nicicând. Au fost odată fete care se îndrăgosteau de asemenea bărbați, oricât de extraordinară şi îngrozitoare ar fi fost soarta lor. Au fost odată Instrumentaliştii, cu truda lor neîntreruptă de a-l păstra pe om, om. Şi au fost odată cetățenii care mergeau pe bulevarde înainte de Redescoperirea Omului. Cetățenii erau fericiți. Trebuiau să fie fericiți. Dacă se descoperea că sunt trişti, erau alinați şi drogați şi modificați, până redeveneau fericiți.

Această povestire se referă la trei dintre aceste personaje: Jucătorul, care şi-a luat numele de Fiul-Soarelui, şi care a îndrăznit să coboare în Gebiet unde s-a confruntat cu el însuşi înainte de a muri; fata Santuna, care a fost perfecționată în mii de feluri înainte de a muri; şi Lordul Sto Odin, un foarte înaintat în vârstă înțelept, care ştia totul şi căruia nici prin gând nu i-ar fi trecut să schimbe ceva.

Muzica este prezentă de-a lungul întregii povestiri. Muzică blândă, dulce, a Guvernului Pământului şi a

Instrumentaliştilor, dulce ca mierea dar care, la sfârşit, te dezgustă. Pulsațiile sălbatice, nepermise, ale Gebietului, unde majorității oamenilor le era interzis să pătrundă. Şi cel mai rău, fugile nebune şi melodiile nepotrivite din Bezirk, locul închis pentru oameni de cincizeci şi şase de secole - deschis întâmplător, descoperit şi ocupat prin fraudă. Şi cu aceasta începe şi povestirea noastră.

II

Lady Ru spusese cu câteva secole în urmă: „Au ajuns la noi crâmpeie de informație.” În ultimul Început al Omului, chiar înainte de a exista aparate de zbor, înțeleptul Laordz declara: „Apa nu face nimic, dar pătrunde oriunde. Repausul găseşte drumul.” Mai târziu, un bătrân Lord a spus: „Există o muzică ce stă la baza tuturor lucrurilor. Dansăm pe melodiile ei toată viața, deşi urechile noastre nu aud niciodată muzica ce ne conduce şi ne mişcă. Fericirea poate ucide oamenii la fel de uşor ca şi umbrele văzute în vis. Mai întâi trebuie să fim oameni şi apoi să fim fericiți, altfel trăim şi murim în van.”

Lordul Sto Odin a fost mai explicit. El a mărturisit adevărul câtorva prieteni intimi.

— Populația noastră se stabileşte în majoritatea lumilor, dar şi pe Pământ. Oamenii au copii, dar nu şi-i doresc foarte mult. Chiar şi eu am fost tată de-al treilea a treisprezece copii, tata de-al doilea a patru copii şi tată, cred, al mai multor copii. Am muncit cu pasiune şi am luat munca drept pasiune de a trăi, ceea ce nu este acelaşi lucru.

— Cei mai mulți oameni îşi doresc fericirea. Perfect, le-am dat fericirea.

— Plicticoase şi inutile secole de fericire, în care tot ce a fost nefericire a fost corectat, îmbunătățit sau ucis. Fericire insuportabilă, dezolantă, fără imboldul durerii, fără scâncetul

furiei, fără clocotul fricii. Câți dintre noi au încercat vreodată gustul acid, înghețat, al uitatei duşmănii? Pentru asta trăiau oamenii în Vremile de demult, când pretindeau că sunt fericiți şi erau vii prin durere, furie, ură, maliție şi speranță. Acei oameni înmulțindu-se ca nebunii. Populau stelele în timp ce visau în secret sau fățiş să se ucidă unii pe alții. Scenariile lor conțineau crime sau trădări, sau iubiri vinovate. Acum nu mai avem nici o crimă. Nu ne putem imagina nici un fel de dragoste vinovată. Vă puteți imagina Murkinsul cu rețeaua lui de şosele? Aceste drumuri sunt azi distruse, dar încă mai există. Aceste lucruri dezgustătoare se pot zări distinct chiar, şi de pe Lună. Dar să lăsăm drumurile. Să ne gândim la milioanele de vehicule care mergeau pe aceste drumuri, la oamenii plini de lăcomie, furie şi ură, năpustindu-se unii peste alții cu motoarele în flăcări. Se spune că numai pe şosele erau omorâți cincizeci de mii de oameni pe an. Am putea numi asta un adevărat război. Ce fel de oameni trebuie să fi fost cei care se grăbeau zi şi noapte şi care construiau maşini care să-i ajute pe alții să se grăbească şi mai mult! Erau altfel decât noi. Trebuie să fi fost sălbatici, josnici, liberi. Însetați de viață într-un fel în care, poate, noi nu suntem. Noi putem merge cu uşurință de mii de ori mai repede decât au mers ei vreodată, dar cine, în zilele noastre, îşi mai bate capul să o facă? De ce să mergi? E la fel acolo ca şi aici. Fac excepție câțiva luptători sau tehnicieni. Le zâmbi prietenilor săi şi adăugă: şi Lorzi ai Instrumentalității, aşa cum suntem noi. Mergem din motive ale Instrumentalității. Nu din motive cotidiene. Oamenii obişnuiți nu prea au motive să întreprindă ceva. Muncesc în slujbe pe care noi le gândim pentru ei, pentru a-l menține într-o stare de fericire, în timp ce roboții şi subumanii fac adevărata muncă. Ei merg. Ei fac dragoste. Dar nu sunt niciodată fericiți.

— *Nu pot fi fericiți*!

Lady Mmona îşi exprimă dezacordul.

— Viața nu poate fi atât de rea pe cât spui. Noi nu

presupunem doar că sunt fericiți. Noi *ştim* că sunt fericiți. Citim direct în creierele lor prin telepatie. Le supraveghem tiparele emoționale cu ajutorul roboților şi a observatorilor. Nu e acelaşi lucru cu şablonarea. Oamenii sfârşesc mereu prin a fi nefericiți. Noi îi urmărim continuu. Dar din când în când se mai întâmplă accidente grave, pe care nu le mai putem corecta. Când oamenii sunt foarte nefericiți, strigă şi plâng. Uneori nu mai vorbesc ci pur şi simplu mor, în ciuda oricărui ajutor oferit. Nu poți nega realitatea.

— Ba o neg, spuse Lord Sto Odin.

— Ce faci? strigă Mmona.

— Susțin să această fericire nu este adevărată, insistă el.

— Cum mai poți face asta, țipă ea, în fața evidenței? A evidenței *noastre,* pe care noi, Instrumentaliştii, am hotărât-o, cu mult timp în urmă. Am tras concluzia împreună. Se poate ca noi, Instrumentaliştii, să greşim?

— Da, spuse Lord Sto Odin.

De data asta întreaga adunare rămase tăcută. Sto Odin îşi continuă pledoaria.

— Iată ce este pentru *mine* evident. Oamenilor nu le pasă dacă sunt, sau nu, tați ori mame dintâi. Oricum nu ştiu care le sunt copiii. Nimeni nu se gândeşte să se sinucidă. Îi ținem într-o stare de prea mare fericire. Dar ne pierdem oare timpul să menținem animalele vorbitoare, subumanii, în aceeaşi stare de fericire ca pe oameni? Şi oare subumanii se sinucid?

— Desigur, spuse Mmona. Sunt precondiționați să se sinucidă dacă se rănesc prea rău ca să mai fie reparați cu uşurință, sau când dau greş în munca ce le-a fost destinată.

— Nu la asta m-am referit. Se sinucid oare din motive *personale* sau din motivele noastre?

— Nu, spuse Lord Nuru-or, un inteligent şi tânăr Lord al Instrumentalității. Sunt exasperant de ocupați cu muncile atribuite şi cu dorința de a rămâne în viață.

— Cât trăieşte un subuman? întrebă Sto Odin, cu blândețe înşelătoare.

— Cine ştie, răspunse Nuru-or. O jumătate de an, o sută de ani, poate mai multe sute de ani.

— Ce se întâmpla dacă nu munceşte? întrebă Lordul Sto Odin, cu un surâs prietenos, viclean.

— Îl ucidem, spuse Mmona, sau o face robotul-polițist.

— Şi animalul ştie?

— Dacă ştie că va fi omorât în caz că nu munceşte? întrebă Mmona. Desigur. Li se spune tuturor acelaşi lucru. Muncă sau moarte. Ce legătură are asta cu oamenii?

Lord Nuru-or rămase tăcut şi un zâmbet inteligent şi trist apăru pe chipul său. Începuse să bănuiască concluzia pătrunzătoare, teribilă, spre care se îndreaptă Lordul Sto Odin.

Dar Mmona nu înțelesese, aşa că insistă:

— Pui accentul pe faptul că oamenii sunt fericiți. Admiți şi faptul că nu le place să fie nefericiți. Se pare că vrei să discuți o problemă care nu are soluție. De ce să te plângi de fericire? Nu e cel mai bun lucru pe care Instrumentalitatea îl poate face pentru omenire? Aceasta este misiunea noastră. Vrei să spui că am dat greş?

— Da. Am dat greş.

Lord Sto Odin privea prin cameră de parcă nu o vedea, ca şi când ar fi fost singur. Era cel mai bătrân şi cel mai înțelept, aşa încât ceilalți aşteptară ca el să vorbească.

Răsuflă adânc şi le vorbi din nou.

— Ştiți când voi muri?

— Desigur, spuse Mmona, gândindu-se o jumătate de secundă. Peste şaptezeci şi şapte de zile. Doar ți-ai anunțat singur sorocul şi nu stă în obiceiul nostru, aşa cum bine ştii, să discutăm probleme intime în adunările Instrumentalității.

— Îmi pare rău, spuse Sto Odin, dar nu încalc nici o lege. Lăsați-mă să vă explic. Am jurat să păstrăm neştirbită demnitatea omului. Şi totuşi ucidem omenirea cu o fericire liniştitoare, fără leac, ce a interzis ştirile, a suprimat religia, a făcut din istorie un secret oficial. Susțin evidența faptului că

dăm greş şi că omenirea de care am jurat să avem grijă, eşuează. Pierde din vitalitate, din vigoare, scade, îşi pierde energia. Mai am puţin de trăit. Vreau să încerc să aflu adevărul.

Lord Nuru-or întrebă cu tristă înţelepciune, de parcă ar fi ghicit răspunsul:

— Şi unde te vei duce să-l afli?

— Mă voi duce, răspunse Lord Sto Odin, în adânc, în Gebiet.

— În Gebiet! Nu se poate! strigară câţiva.

Şi o voce adăugă:

— Eşti imun!

— Voi renunţa la imunitate şi mă voi duce, spuse Lord Sto Odin. Ce-i poate face cineva unui om care are deja aproape o mie de ani şi care a hotărât să mai trăiască şaptezeci şi şapte de zile?

— Nu poţi face asta! spuse Mmona. Te-ar putea captura vreun criminal, te-ar putea copia şi atunci, am fi cu toţii în primejdie.

— Când aţi auzit ultima oară de criminali printre oameni? întrebă Sto Odin.

— În lumile din afară e plin de criminali.

— Chiar şi pe Bătrânul Pământ? întrebă Sto Odin.

— Nu ştiu. . . bolborosi ea. Trebuie să fi fost vreun criminal cândva. Privi prin cameră. .. Voi nu ştiţi?

Fu un moment de tăcere.

Lord Sto Odin îi privi pe toţi. În ochii lui se citea inteligenţa şi mândria care făcuseră generaţii întregi de Lorzi să intervină pe lângă el să mai trăiască numai câţiva ani în plus, pentru a-i putea ajuta în munca lor. Fusese de acord, dar în ultimul sfert de an nu mai ţinuse seama de ei şi-şi alesese ziua morţii. Făcând asta nu-şi pierduse niciunul din prerogative. Ceilalţi dădură înapoi în faţa privirii sale, aşteptând respectuoşi hotărârea lui.

Lord Sto Odin îl privi pe Lord Nuru-or şi spuse:

— Cred că ai ghicit ce am de gând să fac în Gebiet şi de ce trebuie să mă duc acolo.

— Gebiet este un domeniu în care nu se aplică nici o lege şi nici o pedeapsă. Oamenii obişnuiți pot face ce vor ei acolo, jos, nu ceea ce credem noi că ar trebui să vrea. Din câte am auzit, au inventat lucruri dezgustătoare şi fără sens. Dar poate că tu vei înțelege semnificația interioară a acestor lucruri şi vei putea găsi un remediu plictisitoarei fericiri a omenirii.

— Aşa este, spuse Sto Odin. Şi de aceea voi pleca după ce voi face pregătirile oficiale de rigoare.

III

Şi plecă. Folosi unul din cele mai personale mijloace de transport văzute vreodată pe Pământ, de vreme ce propriile-i picioare erau prea slabe să-l poate duce prea departe. Având numai puține zile de trăit, nu voia să piardă timpul punând să i se regrefeze picioarele.

Călătorea într-o lectică deschisă, purtată de doi legionari romani.

Legionarii erau de fapt roboți, fără urmă de sânge sau țesut viu în ei. Era modelul cel mai masiv şi cel mai dificil de realizat, de vreme ce creierul lor trebuia aşezat în piept - câteva milioane de lamele cu o stratificare extrem de fină, imprimate cu întreaga experiență de viață a unei persoane importante, folositoare, moartă cu mult timp în urmă. Erau îmbrăcați ca legionarii, până la cuirase, spade, fustanele, gambiere, sandale şi scuturi, pur şi simplu din fantezia Lordului de a păstra adevărul istoric în privința însoțitorilor săi. Trupurile lor, în întregime din metal, erau foarte puternice. Puteau dărâma ziduri, puteau sări peste prăpăstii, puteau strivi orice om sau subuman cu mâinile goale, sau îşi puteau arunca spadele cu siguranța proiectilelor teleghidate.

Legionarul din față, Flavius, fusese şeful secției Paisprezece-B din cadrul Instrumentalității, un departament al spionajului atât de secret încât, chiar şi printre Lorzi, puțini ştiau cu exactitate despre acest sector şi despre funcțiunile lui. El era (sau fusese, de vreme ce acum era o simplă amprentă în creierul unui robot, imprimată când el, omul, era pe moarte), directorul cercetărilor istorice pentru întreaga rasă umană. Acum era o maşinărie anostă, îndatoritoare, purtând două din mânerele lecticii, în timp ce stăpânul lui, pentru a-i pune mintea în funcțiune, pentru a-l activa, alesese simpla propoziție latină, neînțeleasă de nici o persoană vie: *Summa nulla est.*

Legionarul din spate, Livius, fusese un psihiatru care devenise general. Cucerise multe bătălii înainte de a-şi alege moartea oarecum înainte de vreme, deoarece îşi dăduse seama că bătălia în sine era doar o luptă pentru înfrângerea ta însuți.

Împreună, şi adăugați imensei puteri a creierului Lordului Sto Odin, ei reprezentau o echipă de neînvins.

— Spre Gebiet! comandă Lord Sto Odin.

— Spre Gebiet! spuseră greoi cei doi, ridicând litiera de suporții de susținere.

— Şi apoi, spre Bezirk, adăugă el.

— Spre Bezirk, repetară ei cu voci atone.

Sto Odin simți lectica înclinându-se spre spate, când Livius lăsă cele două mânere ale suporților cu grijă pe pământ, veni lângă Sto Odin şi-l salută cu palma desfăcută.

— Pot să mă activez?

— *Summa nulla est!* spuse Lord Sto Odin.

Figura lui Livius căpătă brusc un aer însuflețit.

— Nu trebuie să te duci acolo, stăpâne! Va trebui să renunți la imunitate şi să întâmpini tot felul de pericole. Acolo nu este încă nimic. Nu încă. Dar într-o zi, acest Hades subteran se va revărsa şi va porni. O adevărată bătălie împotriva voastră, a oamenilor. Acum sunt doar nişte ființe

mizerabile, învolburându-se acolo, departe, în nefericirea ce le-a fost ursită, făcând dragoste într-un mod cum nici nu ți-ar trece prin minte.

— N-are nicio importanță ce gândesc eu. Spune ce ai de obiectat!

— N-are sens, stăpâne. Mai ai de trăit doar o fărâmă dintr-un an. Realizează ceva nobil şi măreț înainte de a muri. Ei ne pot distruge. Vrem să-ți împărtăşim munca înainte ca tu să mori.

— Asta e tot? întrebă Sto Odin.

— Stăpâne, spuse Flavius, m-ai activat şi pe mine. Eu spun să mergi înainte. Istoria se toarce din nou acolo, jos. Lucrurile s-au dezlănțuit şi voi, cei puternici, din Instrumentalitate, nici nu bănuiți. Du-te şi vezi înainte de a muri. S-ar putea să nu faci nimic, dar nu sunt de acord cu tovarăşul meu. Este, poate, la fel de periculos pe cât de periculos este spațiul al treilea, dacă îl vom descoperi vreodată, dar este *interesant.* Şi, în lumea asta, în care totul a fost făcut, în care toate gândurile au fost gândite, e greu să găseşti lucruri care să mai îmboldească mintea omenească cu o curiozitate vie. Eu sunt mort, precum bine ştii, dar chiar şi eu, cu acest creier de maşină, simt tentația aventurii, atracția către periculos şi necunoscut. Dintr-un punct de vedere, acolo, jos, se comit crime. Şi voi, Lorzii, le treceți cu vederea.

— Am hotărât să le trecem cu vederea. Nu suntem naivi. Am vrut să vedem ce s-ar putea întâmpla aşa, spuse Lord Sto Odin, şi trebuie să le dăm timp acestor oameni înainte de a ne hotărî cât de departe pot merge lăsați de capul lor.

— Au copii, spuse Flavius agitat.

— Ştiu.

— S-au scindat în două clici divine ilegale, strigă Flavius.

Sto Odin rămase netulburat.

— De aceea structura creditului Pământului s-a dovedit lipsită de echilibru economic.

— Au o bucată de congoheliu, strigă Flavius.
— Congoheliu? strigă Sto Odin. Imposibil! E instabil! S-ar putea autodistruge! Ar putea zdrobi Pământul! La ce-l folosesc?
— Creează muzică, spuse Flavius mai liniştit.
— Ce fac?
— Creează muzică. Melodii. Un zgomot plăcut ca să poți dansa.
Lord Sto Odin vorbi agitat.
— Duceți-mă imediat acolo! E ridicol! Să ai acolo, jos, o bucată de congoheliu e ca şi când ai folosi planetele locuite pentru un joc de dame.
— Stăpâne, spuse Livius.
— Da, spuse Sto Odin.
— Îmi retrag obiecțiile, spuse Livius.
Sto Odin spuse foarte rece:
— Mulțumesc.
— Ei mai au ceva acolo, jos. Când nu am vrut să te las să te duci nu am pomenit şi despre asta. Ți-ar fi ațâțat curiozitatea. Ei au un zeu.
Lordul Sto Odin spuse:
— Dacă va urma o prelegere de istorie, las-o pe altă dată. Dezactivează-te şi du-mă jos!
Livius nu se mişcă.
— Ceea ce spun este adevărat.
— Un zeu? Ce numeşti tu un zeu?
— O persoană sau o idee capabilă să pună în mişcare sisteme culturale întru totul noi, evolutive.
Lord Sto Odin se aplecă înainte.
— Eşti *sigur* de asta?
— O ştim amândoi, spuseră Flavius şi Livius.
— L-am văzut, spuse Livius. Acum a zecea parte dintr-un an ne-ai spus să umblăm liberi timp de treizeci de ore, aşa că ne-am pus trupuri de roboți obişnuiți şi, din întâmplare, am ajuns în Gebiet. Când am simțit acțiunea congoheliului a

trebuit să coborâm, să aflăm ce se întâmpla. În mod obişnuit el este folosit pentru a menține stelele la locul lor.

— Nu-i nevoie să mi-o spui! Asta o ştiu şi eu! Era un om?

— Un om, spuse Flavius, care retrăieşte viața lui Akhaton.

— Asta cine mai este? întrebă Lord Sto Odin, care ştia istorie, dar voia să afle cât de multă ştiau roboții lui.

— Un rege înalt, cu chip prelung, cu buze subțiri, care a stăpânit lumea Egiptului cu mult, mult timp înaintea puterii atomice. Akhaton i-a inventat pe cei mai buni dintre zeii străvechi. Acest om reproduce viața lui Akhaton pas cu pas. A creat deja o religie provenind din soare. Îşi bate joc de Instrumentalitate.

Livius adăugă:

— Am văzut-o şi pe fata care-l iubeşte. Şi ea a fost tânără şi frumoasă. Şi cred că are puteri care-i vor face pe cei din Instrumentalitate să o sprijine sau să o distrugă într-o bună zi.

— Amândoi creează muzică, spuse Flavius, cu bucata aceea de congoheliu. Şi acest om, sau zeu - acest nou Akhaton, sau cum vrei să-l numeşti - dansa un soi de dans ciudat. Un trup legat de o frânghie, dansând ca o marionetă. Efectul asupra oamenilor din jurul lui era asemănător celui mai perfect efect hipnotic văzut vreodată. Eu sunt robot, dar până şi pe mine m-a prins în mreajă.

— Dansul are un nume? întrebă Sto Odin.

— Nu-i ştiu numele, spuse Flavius, dar am memorat cântecul, de vreme ce am capacitatea de amintirea totală. Doreşti să-l auzi?

— Desigur, spuse Lord Sto Odin.

Flavius stătu într-un picior, neverosimilă poziție, şi începu să cânte cu o voce subțire, batjocoritoare, de tenor, care era fascinantă şi respingătoare în acelaşi timp:

Sus, drag popor şi voi urla pentru tine.
Sări, urlă, şi-o să plâng pentru tine.

Plâng fiindcă sunt un om ce plânge
Sunt un om ce plânge fiindcă plâng.
Plâng fiindcă ziua s-a sfârşit,
Soarele s-a stins
Casă nu mai am,
Tata a murit
De timp ucis
Eu am ucis timpul.
Lumea e rotundă.
Ziua este fugă,
Norii sunt plumb,
Stele-au răsărit,
Muntele e flacără,
Ploaia e fierbinte,
Fierbintele - albastru.
Eu sunt sfârşit.
La fel şi tu.
Sus, drag popor, pentru omul ce urlă
Sări, drag popor, pentru omul ce plânge,
Sunt un om ce plânge, fiindcă plâng pentru tine!

— Destul, spuse Lord Sto Odin.

Flavius salută. Chipul său redeveni politicos, indiferent. Înainte de a apuca mânerele din faţă ale lecticii, se uită înapoi şi lansă un ultim comentariu.

— Versul este skeltonic.

— Nu-mi vorbi de istorie. Du-mă acolo!

Roboţii se supuseră. Curând lectica se legăna confortabil pe panta anticului oraş părăsit, care se întindea sub Limanul Pământului, acel miraculos turn care părea să atingă norii stratocumulus, în albastrul clar al neantului de deasupra omenirii. Sto Odin adormi în ciudatul său vehicul şi nu observă că trecătorii umani se uitau adesea la el.

Lord Sto Odin se trezea când şi când în locuri ciudate, în vreme ce legionarii săi îl purtau tot mai departe în adâncurile

de dedesubtul oraşului, unde o atmosferă plăcută şi caldă, parfumuri grele, făceau ca aerul să-i pară murdar.

— Stați, şopti Lord Sto Odin şi roboții se opriră.

— Cine sunt eu? îi întrebă.

— Ți-ai anunțat dorința de a muri, stăpâne, spuse Flavius, peste şaptezeci şi şapte de zile, dar până atunci, numele tău este încă Lord Sto Odin.

— Sunt în viață? întrebă Lordul.

— Da, spuseră amândoi roboții.

— Voi sunteți morți?

— Nu suntem morți. Suntem maşini dotate cu mințile unor oameni care au trăit odată. Vrei să ne întoarcem, stăpâne?

— Nu. Nu. Acum îmi amintesc. Sunteți roboți. Livius, generalul psihiatru şi Flavius, istoricul. Aveți creierul unor oameni şi nu sunteți oameni?

— Aşa este, stăpâne, răspunse Flavius.

— Atunci cum pot fi *eu* în viață, eu, Sto Odin?

— Asta ar trebui s-o simți singur, spuse Livius, deşi mintea bătrânilor este uneori ciudată.

— Cum pot fi în viață? întrebă Sto Odin, privind oraşul. Cum pot fi eu în viață, când oamenii care m-au cunoscut sunt morți? S-au risipit prin coridoare ca fumul, ca rămăşițele norilor; erau aici, mă iubeau, mă cunoşteau şi acum sunt morți. De exemplu, soția mea, Eileen. Era drăguță, un copil au ochi căprui care a ieşit din camera de studiu, tânără şi perfectă. Timpul a atins-o, şi ea a dansat în cadența timpului. Trupul i s-a deformat, a îmbătrânit. I-am refăcut trupul. Dar până la urmă a înțepenit în moarte şi s-a dus în acel loc spre care mă voi îndrepta şi eu. Dacă voi sunteți morți, ar trebui să-mi puteți spune cum e moartea, încotro pornesc trupurile şi mințile şi vocile şi muzica bărbaților şi a femeilor ce trec prin aceste imense coridoare, pe aceste caldarâmuri rezistente pentru ca apoi să dispară. Cum pot oare fantomele ce trec, aşa, ca mine, şi ca ai mei, fiecare având numai câteva zeci sau câteva sute de ani de

mers în fața marilor vânturi oarbe ale timpului, cum pot să ne dea deoparte - cum au putut fantome ca mine să clădească acest oraş puternic, aceste maşini minunate, aceste lumini strălucitoare care nu se vor stinge niciodată? Cum am făcut-o, când ne trecem atât de discret, fiecare dintre noi şi toți împreună? Voi ştiți?

Roboții nu răspunseră. Nu fuseseră programați pentru milă. Lord Sto Odin insistă totuşi:

— Mă duceți într-un loc barbar, un loc liber, un loc primejdios, poate. Şi acolo se moare, aşa cum toți oamenii mor, aşa cum şi eu voi muri atât de curând, atât de senin şi de simplu. Ar fi trebuit să mor cu mult timp în urmă. Am fost oamenii pe care i-am cunoscut, am fost frații şi tovarăşii care au avut încredere în mine, am fost femeile care m-au dezmierdat, am fost copiii pe care i-am iubit cu atâta înverşunare şi tandrețe, cu mulți ani în urmă. Acum s-au dus cu toții. Timpul i-a atins şi ei nu au mai fost. Îi văd pe toți cei pe care i-am cunoscut cândva, mergând grăbiți pe aceste coridoare, îi văd tineri, ca nişte copii mici, îi văd mândri şi viteji şi plini de treburi, în floarea vârstei, îi văd bătrâni şi strâmbi, aşa cum i-a schimbat timpul, trecând grăbiți mai departe. De ce au făcut-o? Cum de mai pot trăi eu? Când voi fi mort, voi mai şti că am trăit cândva? Ştiu că unii dintre prietenii mei au trişat şi acum dorm un somn de gheață, sperând în ceva necunoscut. Eu am avut viață şi o ştiu. Ce este viața? Un pic joc, un pic studiu, câteva cuvinte bine alese, puțină dragoste, o urmă de durere, mai multă muncă, amintiri şi apoi gunoi, grăbind în sus spre lumina soarelui. Asta-i tot ce am făcut din viață noi, cei care am cucerit stelele. Unde sunt prietenii mei? Unde este *eul* meu, cel de care am fost atât de sigur odată, atunci când oamenii care mă cunoşteau erau luați de timp şi duşi ca zdrențele purtate de furtună, spre întuneric şi uitare. Spuneți-mi voi! Voi trebuie să ştiți! Voi sunteți maşini cărora li s-a dat minte de oameni. Voi trebuie să ştiți la ce se ajunge când vrei să ştii

totul.

— Am fost construiți de oameni, spuse Livius, şi avem numai ce ne-au dat oamenii, nimic altceva. Cum am putea răspunde întrebărilor tale? Ele sunt respinse de minţile noastre, oricât de bune ar fi ele. Noi nu avem dureri, temeri sau furii. Cunoaştem numele acestor sentimente, dar nu sentimentele în sine. Îți auzim vorbele, dar nu ştim ce vrei să ne spui. Vrei să ne arăți cum se simte viața? Dacă da, o ştim deja. Nu este cine ştie ce. Şi păsările au viață, la fel şi peştii. Dar numai voi, oamenii care puteți vorbi, amestecați viața cu spasme şi nedumeriri. Tulburați totul. Țipetele n-au făcut adevărul mai adevărat, cel puțin nu pentru noi.

— Duceți-mă jos, spuse Sto Odin. Duceți-mă jos, în Gebiet, acolo unde nici un om cu bun simț nu s-a dus de atâta vreme… Voi judeca locul acela înainte de a muri.

Roboții ridicară litiera şi-şi reluară trapul uşor prin imensele pasarele, jos, spre secretele calde, vaporoase, ale Pământului însuşi.

Pietonii umani deveniră mai rari, dar subumanii, cel mai ades provenind din gorile sau maimuțe, treceau pe lângă ei, târându-se pe drumul lor, în sus, trăgând după ei comori ascunse în giulgiuri, comori ale celui mai vechi trecut al Omului, pe care ei le furaseră din depozitele necatalogate. În alte timpuri, era un zumzet sălbatic de roți metalice pe străzile de piatră; acum, subumanii, după ce-şi descărcau comorile într-un loc mai înalt, se aşezau în vagoane şi coborau dealul, ca o grotescă amplificare a imaginii vechilor copii umani, despre care se spunea că s-ar fi jucat cu vagoanele în acest fel.

O comandă, mai curând o şoaptă, îi opri din nou pe cei doi legionari. Flavius se întoarse. Sto Odin îi strigase într-adevăr pe amândoi. Ieşiră dintre cele două mânere şi se îndreptară către el.

— Aş putea muri chiar acum, şopti el, şi asta ar fi foarte nepotrivit în clipa de față. Scoteți-mi homuncul-meul!

— Stăpâne, spuse Flavius, ne este strict interzis nouă, roboților, să atingem orice homuncul-meul uman, iar dacă atingem totuşi vreunul, suntem programați să ne autodistrugem imediat după aceea. Doreşti totuşi să încercăm? Dacă da, care dintre noi s-o facă? Îți stăm la dispoziție, stăpâne.

IV

El întârzie atât de mult înainte de a răspunde, încât până şi roboții începură să se întrebe dacă nu murise în mijlocul aerului dens şi umed şi în apropierea mirosului greu de aburi şi petrol.

Lord Sto Odin se ridică în cele din urmă şi spuse:

— N-am nevoie de ajutor. Puneți-mi numai geanta cu homuncul-meul în poală!

— Asta? întrebă Flavius, ridicând un mic geamantan maron, mânuindu-l cu foarte mare prudență.

Lord Sto Odin aprobă din cap abia perceptibil şi şopti:

— Deschide-o cu atenție, dar să nu atingi homuncul-meul dacă astea îți sunt ordinele.

Flavius se răsuci pentru a prinde geanta. Era greu de manipulat. Roboții nu simțeau teama, dar erau acordați intelectual pentru evitarea pericolului. Flavius descoperi că, în mintea lui, alternativele se succedau într-un ritm nebun, în timp ce încerca să deschidă geanta. Sto Odin încearcă să-l ajute, dar mâna bătrână, paralizată şi slabă, nu putea nici măcar să ajungă la capacul cutiei. Flavius umblă la ea, gândindu-se că Gebietul şi Bezirkul îşi aveau primejdiile lor, dar că amestecul ăsta cu homuncul-meul era cel mai riscant lucru de când era în formă de robot, deşi în viața lui mânuise mulți homunculi, incluzându-l şi pe al lui. Erau „homunculi electroencefalografici şi endocrini” sub formă de machete şi arătau, în miniatură, întreaga situație a diagnosticului

pacientului pentru care erau concepuți.

Sto Odin le şopti:

— N-avem ce face. Întoarceți-mă cu fața în sus. Dacă mor, duceți-mi trupul înapoi şi spuneți oamenilor că mi-am măsurat greşit timpul.

În timp ce vorbea, geanta se deschise brusc. Înăuntrul ei stătea întinsă o mică formă umană, goală, o copie perfectă a Lordului Sto Odin.

— S-a deschis, stăpâne, strigă Livius din cealaltă parte. Dă-mi voie să-ți călăuzesc mâna spre el ca să vezi ce ai de făcut.

Deşi le era interzis roboților să atingă homunculii, aveau voie să atingă o persoană cu asentimentul acestuia. Puternicele degete de cupro-plastic ale lui Livius, cu o rezervă de multe tone-forță, îndreptară mâinile Lordului Sto Odin până când acestea se opriră pe homuncul. Flavius, rapid, delicat şi agil, susținu capul Lordului pe gâtul obosit şi bătrân, astfel încât bătrânul Lord să poată vedea ce face cu mâinile.

— Este vreo parte moartă? întrebă bătrânul Lord pe homunculul, cu vocea, pentru moment, clară.

Homunculul pâlpâie şi două picături negre, opace apărură de-a lungul coapsei drepte şi pe fesa dreaptă.

— Rezerve organice? spuse Lordul homunculului şi din nou, maşinăria răspunse comenzii. Întregul trup miniatural pâlpâi spre un purpuriu violent şi apoi scăzu spre un trandafiriu aprins.

— Mai am ceva putere generală în acest trup plin de proteze, spuse Sto Odin celor doi roboți. Revitalizați-mă, vă spun! Revitalizați-mă!

— Eşti sigur, stăpâne, spuse Livius, că e bine să facem una ca ăsta aici, unde toți trei suntem singuri într-un tunel adânc? În mai puțin de o jumătate de oră te-am putea duce la un spital adevărat, unde doctorii te-ar putea consulta.

— Am spus, repetă Lord Sto Odin, să mă revitalizați! Eu

voi urmări homunculul în timp ce voi o veți face.

— Punctul de control este la locul obişnuit, stăpâne? întrebă Livius.

— Cât să învârtim? întrebă Flavius.

— La ceafă, desigur. Pielea este artificială şi se cicatrizează singură. A douăsprezecea parte dintr-o rotire va fi de ajuns. Aveți un cuțit la voi?

Flavius dădu din cap afirmativ. Luă un cuțitaş ascuțit de la cingătoare, îl introduse delicat în ceafa bătrânului Lord şi apoi învârti cuțitul în jos cu o mişcare rapidă şi sigură.

— Am reuşit, spuse Sto Odin, cu o voce atât de puternică, încât amândoi roboții se dădură un pas înapoi.

Flavius îşi puse cuțitaşul la loc, în cingătoare. Sto Odin, care, cu o clipă în urmă fusese aproape în stare de comă, luă acum singur homuncul-meul în mâini.

— Vedeți, domnilor! țipă el. Sunteți voi roboți, dar mai puteți vedea adevărul şi îl puteți povesti mai târziu.

Amândoi roboții se uitară la homunculul pe care Sto Odin îl ținea acum în fața lui, cu degetele pe sub brațele păpuşii medicale.

— Priviți ce arată! le spuse el, cu o voce clară, sonoră.

— Protezele! țipă el la homuncul-meul.

Micuțul trup îşi schimbă culoarea din trandafiriu într-un amestec de culori. Ambele picioare trecură într-un albastru închis, vânăt. Picioarele, brațul stâng, un ochi, o ureche şi calota craniană rămaseră albastre, indicând locul protezelor.

— Simți durere? țipă Sto Odin la homuncul.

Micuța păpuşă reveni la culoarea trandafirie deschisă. Se vedeau toate detaliile, până şi organele genitale, unghiile de la degetele picioarelor şi genele. Nu era nici urmă a culorii negre, ce semnifica durerea, în nici o parte a micului trup al păpuşii.

— Durere potențială! strigă Sto Odin.

Păpuşa pâlpâi. Mare parte din ea trecu spre o culoare închisă de maron, cu câteva zone de maron intens, mai clare

decât restul.

— Colaps potențial - într-o bună zi! țipă Sto Odin.

Micul trup trecu din nou la culoarea lui firească, trandafirie. Scurte fulgerări apăreau la baza creierului, dar nicăieri în altă parte.

— Sunt sănătos, spuse Sto Odin. Pot continua ca în ultimele câteva sute de ani. Lăsați-mă la această capacitate energetică. Mai pot rezista câteva ore, iar dacă nu, pierderea nu este mare.

Puse homunculul la loc în geantă, o atârnă de mânerul uşii lecticii şi porunci legionarilor:

— Porniți!

Legionarii îl priviră de parcă nu l-ar fi văzut. Le urmări privirea şi văzu că ei se uitau drept la homuncul. Aceasta redevenise negru.

— Ai murit? întrebă Livius, vorbind cu toată seriozitatea de care era în stare un robot.

— N-am murit deloc, țipă Sto Odin. Am fost mort o fracțiune de moment, dar acum sunt viu. Ceea ce ați văzut a fost suma durerilor trupului meu viu care a apărut pe homuncul. Focul vieții încă mai arde în mine. Priviți în timp ce eu pun homunculul la loc...

Păpuşa străluci puternic într-un vârtej de portocaliu pastelat, în timp ce Lordul Sto Odin o învelea.

Roboții priviră în altă parte, ca şi când ar fi văzut un diavol sau o explozie.

— Către adânc, oameni buni, către adânc! strigă el, adresându-li-se cu apelative false, în timp ce ei se reîntorceau la mânerele lor pentru a-l purta tot mai în adânc, în măruntaiele pământului.

Visă vise apăsătoare, în timp ce roboții alergau în josul pasarelelor nesfârşite. Se trezi o clipă pentru a vedea pereții galbeni pe care îi lăsau în urmă. Îşi privi mâna uscată, bătrână şi i se păru că, în atmosfera aceea, el însuşi devenise mai mult reptilă decât om.

— Sunt prins de uscăciunea şi monotonia vechilor timpuri, mormăi el, dar vocea îi era slabă şi roboţii nu-l auziră. Alergau în adânc pe o pasarelă de beton, lungă şi fără sens, acoperită cu un strat subţire şi vechi de petrol, atenţi să nu se poticnească şi să nu le cadă preţiosul stăpân.

Într-un punct ascuns din adânc, pasarela care cobora se bifurca, cea din stânga, spre nişte scări ce formau o arenă în care ar fi putut intra mii de spectatori pentru un eveniment ce nu avea să aibă loc niciodată, iar cea din dreapta, spre o pasarelă îngustă, care suia şi apoi cotea într-o lumină gălbuie.

— Stop! strigă Sto Odin. O vedeţi? Auziţi?

— Ce să auzim?

— Bătaia şi ritmul congoheliului ce se ridică de jos, din Gebiet. Vârtejul de sunete ascuţite ale muzicii imposibile venind spre noi prin kilometri de rocă dură. Şi fata aceea pe care o văd deja, aşteptând la o uşă care n-ar fi trebuit deschisă niciodată. Sunetul muzicii stelei-ce-se-naşte şi care nu este destinată urechii omului. Ţipă: N-o puteţi auzi? Ritmul acesta. Congoheliul, metalul interzis, atât de departe sub pământ? Dah, dah. Dah, dah. Dah. Muzică pe care nimeni n-a înţeles-o niciodată până acum.

Flavius spuse:

— Eu nu aud nimic în afară de pulsaţiile aerului în acest coridor şi bătăile inimii tale, stăpâne. Şi încă ceva, ceva ca o mică maşinărie departe de aici.

Sto Odin ţipă:

— Ceea ce tu numeşti „ceva ca o mică maşinărie” se aude ca ritmul a cinci sunete separate, fiecare din ele distincte?

— Nu. Nu, stăpâne. Nu sunt cinci.

— Şi tu, Livius, pe vremea când erai om erai bun telepat. A mai rămas vreo urmă în robotul care eşti acum?

— Nu, stăpâne, n-a mai rămas nimic. Am o minte sănătoasă şi mai sunt şi cuplat la staţia radio aflată la subsolul Instrumentalităţii. Nimic neobişnuit.

— Nu auzi cele cinci bătăi? Fiecare notă separată, lipsită de reverberații, căpătând formă şi sens datorită teribilei muzici a congoheliului închis împreună cu noi în această rocă-mult-prea-dură. Nu auzi nimic?

Cei doi roboți modelați după chipul legionarilor romani negară din cap.

— Dar eu o văd, prin această rocă. Are sânii ca perele coapte şi ochii negri, adânci, ca sâmburii de piersici proaspăt culese. Şi mai aud şi ceea ce cântă el, cuvintele nepământene, stupide ale unei penta'pole care are ceva majestuos, dat de muzica îngrozitoare a congoheliului. Ascultați cuvintele. Când le repet sună stupid, căci muzica ce inspiră teamă nu le însoțeşte. Numele ei este Santuna şi ea îl priveşte. Nu este nici o îndoială că îl priveşte. El este mult mai înalt decât cei mai mulți dintre oameni şi face din acest cântec prostesc, ceva impunător şi straniu.

Slabul Jim
Calm, Jim
Clar

Şi numele lui este Yebayee, dar acum este Fiul-Soarelui. Are chipul prelung şi buzele subțiri ale primului om care a vorbit despre un zeu şi numai despre unul: Akhaton.

— Akhaton, faraonul, spuse Flavius. Acest nume era cunoscut în serviciul meu atunci când eram om. Era un secret. Unul dintre primii şi cel mai mare dintre regii mai-mult-decât-antici. Îl vezi, stăpâne?

— Îl văd prin această rocă. Prin această rocă aud delirul generat de congoheliu. Mă duc la el.

Lord Sto Odin coborî din litieră şi bătu uşor, nehotărât, în peretele dur al coridorului. Luminile galbene pâlpâiră. Legionarii nu-i erau de nici un ajutor. Aici era ceva prin care săbiile lor ascuțite nu puteau pătrunde. Personalitatea lor, cândva umană, întipărită în creierele lor micro-miniaturizate,

nu putea găsi nici un sens situației mult-prea-umane a unui bătrân care visa vise stranii într-un tunel îndepărtat.

Sto Odin se sprijini de perete, respirând anevoie şi le spuse cu o voce şuierătoare:

— Astea nu sunt şoapte că să nu le auziți. Nu auziți ritmul congoheliului creându-şi din nou muzica lui nebună? Ascultați cuvintele acestui cântec. Este o altă penta'polă. Cuvinte stupide, disparate, cărora muzica le dă carne, sânge şi măruntaie. Ascultați!

Fă. Ha
Vai. Mori
Pa.

Nici pe ăsta nu l-ați auzit?

— Pot să-mi folosesc radioul pentru a cere un sfat de la suprafața Pământului? întrebă unul din roboți.

— Sfat! Sfat! Ce sfat ne trebuie? Aici *suntem* în Gebiet şi după încă o oră de alergare veți fi în inima Bezirkului.

Se sui din nou în litieră şi porunci:

— Alergați, băieți! Alergați! Nu pot fi mai mult de trei sau patru kilometri prin labirintul ăsta de piatră. Vă voi conduce eu. Dacă nu-mi mai auziți glasul, mă puteți duce înapoi la suprafață, pentru a mi se face frumoasele funeralii şi pentru a fi lansat în spațiu într-un coşciug-rachetă, pe o orbită fără întoarcere. N-aveți de ce vă teme. Voi sunteți maşini, nimic altceva, nu-i aşa?

Vocea îi devenise stridentă spre sfârşit.

— Nimic altceva, spuse Flavius.

— Nimic altceva, spuse Livius. Şi totuşi...

— Şi totuşi ce? întrebă Lord Sto Odin.

— Şi totuşi, spuse Livius, ştiu că sunt o maşină şi mai ştiu că am cunoscut sentimentele numai atunci când am fost un om viu. Uneori mă întreb dacă voi, oamenii, nu mergeți prea departe. Prea departe cu noi, roboții. Prea departe, poate, şi

cu subumanii. Altădată lucrurile erau simple, pe vremea când tot ceea ce vorbea era ființă umană şi ceea ce nu vorbea, nu era ființă umană. S-ar putea să ajungi la unul din capetele problemei.

— Dacă ai fi spus asta la suprafață, spuse Lordul Sto Odin mânios, ți s-ar fi ars capul cu flacăra automată de magneziu din interior. Ştii că aici eşti supravegheat să nu ai gânduri nepermise.

— O ştiu prea bine, spuse Livius şi mai ştiu că a trebuit să mor o dată ca om, pentru a exista aici, în forma unui robot. Moartea nu pare să mă fi durut atunci, aşa că, probabil, nu mă va durea nici a doua oară. Dar nimic nu mai contează cu adevărat când am ajuns atât de adânc în interiorul Pământului. Când ajungi atât de departe, totul se schimbă. N-am ştiut niciodată că interiorul lumii poate fi atât de mare şi de dezgustător.

— Nu este vorba cât de adânc suntem, spuse Lordul arțăgos, ci *unde* suntem. Suntem în Gebiet, unde toate legile au fost abrogate, iar mai jos, unde este Bezirkul, n-au existat niciodată legi. Duceți-mă repede! Vreau să privesc acest ciudat muzician cu chipul lui Akhaton şi vreau să vorbesc cu fata care îl venerează, cu Santuna. Alergați cu grijă acum. Puțin mai sus, puțin mai la stânga. Dacă adorm, să nu vă temeți. Mergeți înainte. Mă voi trezi singur când vom ajunge undeva, prin apropierea muzicii congoheliului. Dacă eu o pot auzi acum, de la o asemenea distanță, imaginați-vă cum va fi când voi înşivă vă veți apropia de ea. Se lăsă pe spate, în litieră. Ei prinseră brațele litierei şi începură să alerge în direcția ce le fusese indicată.

VI

Alergau de mai bine de o oră cu unele încetiniri atunci când paşii deveneau nesiguri, peste conductele de scurgere

sau pe drumurile stricate; când lumina deveni atât de strălucitoare, încât trebuiră să-şi scoată ochelarii de soare din tăşcuțe şi să-i pună la ochi, ceea ce le dădu o înfățişare ciudată în asociere cu coifurile romane de legionari înarmați până-n dinți. (Era cu atât mai ciudat, cu cât ochii nu erau deloc ochi; ochii de robot erau ca nişte bile de marmură albă plutind în mici sfere de cerneală scânteietoare, producând o privire lăptoasă, stranie.) Îşi priviră stăpânul, dar acesta nu se mişcase, aşa că luară un colț al robei sale şi o răsuciră strâns într-un fel de bandaj care să-i protejeze ochii de strălucirea luminii.

Noua lumină făcea ca lămpile galbene ale culoarului să plătească, estompându-se. Lumina era ca o auroră boreală comprimată şi proiectată prin fundația unei clădiri părăsite cu mult timp în urmă. Nici unul din roboți nu cunoştea proveniența luminii, dar aceasta pulsa, în ritm de cinci.

Muzica şi luminile deveniră stânjenitoare chiar şi pentru cei doi roboți care mergeau sau alergau, în jos, spre centrul lumii. Sistemul de aer condiționat trebuie să fi fost foarte puternic deoarece căldura interioară a Pământului nu ajunsese până la el nici măcar la această adâncime. Flavius nu-şi dădea seama la câți kilometri depărtare de suprafață erau. Ştia că nu era mult în distanță planetară, dar era foarte departe pentru un drum obişnuit.

Lord Sto Odin se ridică brusc în litieră. Când cei doi roboți încetiniră mersul, el spuse supărat:

— Nu vă opriți! Nu vă opriți! O să mă ridic singur! Sunt destul de puternic să o fac.

Scoase *homuncul-meul* şi-l studie în lumina spectrelor boreale care se succedau pe culoare. *Homuncul-meul* trecu prin schimbările sale de diagnoze şi culori. Lordul fu mulțumit. Cu degetele-i bătrâne dar sigure duse vârful cuțitului la ceafă, ridicându-şi capacitatea energiilor vitale la un grad şi mai înalt.

Roboții făceau ce li se spusese.

Luminile te zăpăceau. Uneori chiar îngreuiau mersul. Era greu de crezut că zeci, sau sute, sau poate mii de ființe umane găsiseră drumul prin aceste culoare netrecute pe nici o hartă, pentru a descoperi cele mai îndepărtate hotare ale Bezirkului, unde totul era îngăduit. Şi totuşi roboții ştiau, chiar ei fuseseră aici - şi abia îşi mai aminteau cum găsiseră drumul atunci.

Şi muzica! Se auzea acum mai tare. Venea în ritmuri de cinci, nuanțând cuvintele penta-polei, versul de cinci-cuvinte pe care jazistul C'paul îl dezvoltase în timp ce cânta din c'itara lui, cu câteva secole în urmă. Forma însăşi confirma şi consolida durerea jaziştilor, combinată cu dureroasa inteligență a ființei umane. Nu-i de mirare că oamenii găsiseră drumul într-acolo.

În toată istoria omului, nu a existat nici o faptă care să nu fi putut fi motivată de una din cele trei forțe crude ale spiritului uman - credința religioasă, vanitatea răzbunătoare, sau viciul desăvârşit. Aici, de dragul viciului, oamenii au găsit adâncul insondabil şi l-au folosit în scopuri sălbatice, murdare. Muzica îi chema spre ea.

Era o muzică specială. Ajungea în două feluri foarte diferite la Sto Odin şi la legionarii săi, reverberând spre ei prin roca dură, multiplicându-se prin labirintul de coridoare, purtată de aerul întunecat, dens. Lumina de pe coridor era încă galbenă dar pulsațiile electromagnetice luminoase păstrau ritmul muzicii, făcând ca luminile obişnuite să pară şterse. Muzica ținea totul sub control, măsura tot ce era timp, chema la ea tot ce era viață. Era un cântec, pe care cei doi roboți nu-l percepuseseră cu atâta intensitate la vizita lor anterioară.

Nici Lordul Sto Odin, în ciuda călătoriilor şi a experienței sale nu-l mai auzise.

Totul constă din:

Ritmul, înfierbântarea şi simpla repetare a notelor ce se revărsau din congoheliu - metal ce nu fusese creat pentru

muzică; materie şi antimaterie închise într-o grilă magnetică fină pentru a respinge cele mai îndepărtate pericole ale spaţiului. Acum, o bucată din acest metal, era în adâncul trupului bătrânului Pământ, creând ritmuri ciudate. Agitaţia, arderea şi înfierbântarea muzicii treceau prin piatra acum vie, acompaniindu-se, într-o atmosferă rezonantă. Fluxul şi refluxul unui bocet erotic murmurat ofta prin roca tare.

Sto Odin se trezi şi privi tăios înainte fără să vadă nimic, dar simţind totul.

— În curând vom vedea uşa şi fata, spuse el.

— De unde ştii asta, omule? *Tu,* care nu ai fost niciodată pe-aici? vorbi Livius.

— O ştiu, spuse Lordul, pentru că o ştiu.

— Porţi penele imunităţii.

— Port penele imunităţii.

— Asta înseamnă că şi noi, roboţii, suntem liberi în acest Bezirk?

— Cât de liberi vreţi, spuse Lordul Sto Odin, numai să-mi îndepliniţi dorinţele. Altfel, vă ucid.

— Dacă mergem mai departe, putem cânta cântecul subumanilor? Ne-ar scoate din creier această muzică înspăimântătoare. Muzica cuprinde toate sentimentele şi noi nu avem niciunul. Şi totuşi ne tulbură. Nu ştiu de ce.

— Legătura mea radio cu suprafaţa s-a anulat, spuse Livius, fără nici o legătură. Şi eu simt nevoia să cânt.

— Daţi-i drumul! spuse Lord Sto Odin. Dar să nu vă opriţi, altfel veţi muri!

Roboţii îşi îngemănară vocile în cântec.

Tot rumeg ură.
Sufăr şi tac.
Şi tot nu scap
De chin şi ură.
Ne-o veni rândul.

În muncă piei.
Răsuflu-n vânt.
Cu moartea-n gând
Fără femei
Ne-o veni rândul.

Subuman sunt
Vin, zdrobesc, dărâm.
Să vezi ce zăngănit
Şi tunet când,
Ne-o veni rândul.

Deşi cântecul avea anticul fior sălbatic al cimpoiului, melodia nu putea ține piept ritmului nebun, sălbatic, al congoheliului ce se abătea acum asupra lor, din toate direcțiile, simultan.

— Frumos cântec de chemare la revoltă, spuse Lord Sto Odin sec, dar îl prefer ca muzică acestui zgomot care îşi face drum sfâşiind adâncurile pământului. Mergeți mai departe! Nu vă opriți! Trebuie să lămuresc acest mister înainte de a muri.

— Ne este greu să suportăm muzica ce vine prin rocă spre noi, spuse Livius.

— Ni se pare că este mult mai puternică decât acum câteva luni, când am venit noi aici. S-ar fi putut schimba? întrebă Flavius.

— *Acesta* este misterul. Îi lăsăm să aibă Gebietul, dar în afara jurisdicției noastre. Le-am dat Bezirkul, să facă ce le place cu el. Dar aceşti oameni obişnuiți au creat, ori au cooptat vreo putere extraordinară. Au adus lucruri noi în adâncul Pământului. S-ar putea să fim nevoiți să murim înainte de a rezolva problema…

— Noi nu putem muri aşa cum mori tu, spuse Livius. Noi suntem deja roboți şi oamenii după care am fost copiați sunt morți de multă vreme. Vrei să spui că ne vei dezactiva?

— Poate că o voi face, poate că voi folosi o altă forță. Aveți ceva împotrivă?

— Împotrivă? Adică dacă simțim ceva în legătură cu asta? Nu ştiu, spuse Flavius. Obişnuiam să cred că am adevărata, totala cunoaştere când foloseai parola *Summa nulla est* şi ne aduceai în stare de deplină capacitate, dar această muzică pe care o auzim are efectul a mii de parole, spuse toate odată. Începe să-mi pese de viața mea şi cred că simt ceea ce tu înțelegi prin cuvântul „teamă".

— Şi eu simt asta, spuse Livius. Asta nu este o putere despre care să ştim că ar fi existat înainte pe Pământ. Când eram strateg, cineva mi-a spus despre pericolele cu adevărat de nedescris legate de planetele Douglas-Ouyang şi acum mi se pare că un astfel de pericol ne pândeşte aici, în acest tunel. Ceva ce Pământul n-a realizat niciodată. Ceva ce omul n-a produs niciodată. Ceva ce nici un robot nu ar putea decodifica. Ceva sălbatic şi foarte puternic, materializat prin intermediul congoheliului. Priveşte în jurul nostru.

Nu era nevoie să o spună. Coridorul însuşi devenise un curcubeu viu, pulsatoriu.

Mai dădură un colț al coridorului şi ajunseră acolo...

Capătul tărâmului suferinței.

Sursa muzicii diavoleşti.

Capătul Bezirkului.

O ştiau fiindcă muzica îi orbi, luminile îi asurziră, simțurile se învălmăşeau şi deveneau confuze. Aşa se manifesta apropierea de congoheliu.

Exista o uşă imensă, sculptată cu ornamente gotice complicate. Era mult prea înaltă pentru ca vreun om să fi avut vreodată nevoie de ea. În uşă stătea o singură persoană, cu pieptul reliefat de intense pete de lumină scânteietoare, lumină ce se revărsa printr-o singură parte a uşii, prin dreapta.

Ei puteau vedea dincolo de uşă, într-un imens hol, în care podeaua de piatră era acoperită cu sute de grămezi mototolite

de veşminte zdrenţuite. Erau oameni, zăcând fără cunoştinţă. Peste ei şi printre ei, dansa trupul înalt al unui bărbat, care ţinea ceva scânteietor în mână.

Umbla încoace şi încolo, sărea, se contorsiona şi se întorcea după cum pulsa muzica pe care o producea el însuşi.

— *Summa nulla est,* spuse Lord Sto Odin. Vreau să vă activaţi la maximum. Sunteţi la cel mai înalt grad de activare!

— Suntem, stăpâne, răspunseră, în cor, Livius şi Flavius.

— Aveţi armele la voi?

— Nu le putem folosi, spuse Livius, de vreme ce este împotriva programării noastre, dar le poţi folosi tu, stăpâne.

— Nu sunt sigur, spuse Flavius. Nu sunt deloc sigur. Suntem echipaţi cu arme de suprafaţă. Această muzică, acest procedeu hipnotic, aceste lumini - cine ştie dacă nu ne-au pricinuit vreun rău nouă şi armelor noastre, care n-au fost niciodată destinate să fie folosite atât de departe sub pământ.

— Nu te teme, spuse Sto Odin. O să am grijă de tot. Scoase un cuţitaş.

Abia când cuţitul străluci în luminile ce dansau, fata din uşă îi observă pe Lord Sto Odin şi pe cei doi tovarăşi ai săi.

Ea îi vorbi, şi vocea ei pluti prin aerul dens, cu accente de puritate şi moarte.

VII

— Cine sunteţi voi, spuse ea, voi care îndrăzniţi să aduceţi arme în cel mai îndepărtat punct al Bezirkului?

— Este doar un cuţitaş, doamnă, spuse Lord Sto Odin, şi cu el nu pot face rău nimănui. Sunt un om bătrân şi mi-am ridicat foarte mult gradul de vitalitate.

Se uită nepăsătoare cum el îşi pune vârful cuţitului la ceafă şi cum îl roteşte de trei ori.

Apoi făcu ochii mari şi spuse:

— Eşti ciudat, my Lord. Poate că eşti periculos pentru prietenii mei şi pentru mine...

— Nu sunt periculos pentru nimeni.

Roboții se uitau la el, surprinşi de plinătatea şi bogăția glasului său. Într-adevăr îşi ridicase gradul de vitalitate la maximum, dându-şi, de data asta, poate nu mai mult de o oră sau două de viață, dar îşi recăpătase puterea fizică şi forța emoțională a primilor săi ani. Se uitară la fată. Luase afirmația lui Sto Odin ca atare, de parcă ar fi fost un criteriu incontestabil de încredere.

— Port, continuă Sto Odin, aceste pene. Ştii ce semnifică?

— Văd, spuse ea, că eşti un Lord al Instrumentalității, dar nu ştiu ce reprezintă penele.. .

— Renunțare la imunitate. Oricine poate să mă ucidă sau să mă rănească fără pericolul de a fi pedepsit. Zâmbi, vag sinistru. Desigur, am dreptul să ripostez şi mă pricep să lupt. Mă numesc Lord Sto Odin. De ce eşti aici, fetițo?

— Îl iubesc pe omul dinăuntru - dacă mai este om.

Se opri şi îşi strânse buzele, încurcată. Era ciudat să vezi acele buze de fată, strânse într-o bâlbâială de moment a sufletului. Statea acolo, mai goală ca un prunc, cu chipul machiat provocator, extravagant. Trăia pentru o misiune de dragoste în străfundurile nimicului şi ale lui nicăieri şi totuşi rămânea o fată, o persoană, o ființă capabilă, aşa cum era acum, de o legătură imediată cu o altă ființă.

— *A fost* un om, my Lord, chiar şi după ce s-a întors de pe suprafața Pământului cu bucata aceea de congoheliu. Numai cu câteva săptămâni în urmă, acei oameni dansau şi ei. Acum nu fac decât să zacă pe jos. Nici măcar nu mor. Şi eu am ținut bucata de congoheliu şi am creat muzică. Acum puterea muzicii îl devorează şi el dansează fără odihnă. Nu va mai veni la mine şi eu nu îndrăznesc să mă duc acolo, cu el. Poate că şi eu voi sfârşi la fel ca şi ceilalți.

Un crescendo al insuportabilei muzici o făcu să nu mai poată vorbi. Aşteptă ca muzica să se potolească, în timp ce

încăperea din spate străluci spre ei într-un violet vibrant.

Când muzica congoheliului se mai potoli, Sto Odin spuse:

— De când dansează singur cu această putere stranie care-l străbate?

— De un an. De doi ani. Cine poate spune. .. Am coborât aici şi am pierdut noţiunea timpului. Acolo, sus, voi, Lorzii, nu ne lăsaţi să avem ceasuri sau calendare. . .

— Şi noi te-am văzut dansând acum a zecea parte dintr-un an, o întrerupse Livius.

Le aruncă o privire rapidă, nedumerită.

— Sunteţi aceiaşi roboţi care erau aici ceva mai înainte? Arătaţi altfel. Arătaţi ca soldaţii din antichitate. Nu-mi dau seama de ce... Bine, poate că a fost o săptămână, poate că a fost un an.

— Ce faci aici? o întrebă blând Sto Odin.

— Tu ce crezi? întrebă ea. De ce vin ceilalţi oameni aici, jos? Am fugit de timpul fără timp, de viaţa fără viaţă, de speranţa fără speranţă, pe care voi, Lorzii, o aplicaţi tuturor oamenilor de la suprafaţă. Îi lăsaţi pe roboţi şi pe subumani să muncească, dar pe adevăraţii oameni îi îngheţaţi într-o fericire fără speranţă de salvare. . .

— Am dreptate! strigă Sto Odin. Am dreptate, deşi mor pentru asta.

— Nu te înţeleg, spuse fata. Vrei să spui că şi tu, un Lord, ai coborât aici ca să scapi de speranţa fără rost care ne învăluie pe toţi?

— Nu. Nu, nu, spuse el, în timp ce luminile mişcătoare ale muzicii congoheliului creau motive decorative neverosimile pe chipul său. Am vrut numai să spun că le-am explicat celorlalţi că ceva asemănător se petrecea cu voi, oamenii obişnuiţi de la suprafaţă. Tu îmi spui exact ceea ce le-am spus eu lor. Cine ai fost tu?

Fata privi în jos, spre trupul ei fără haine, de parcă şi-ar fi dat seama, pentru prima oară, de goliciunea ei.

Sto Odin putu vedea roşeaţa de pe chip întinzândui-se pe

gât şi pe piept. Spuse, foarte încet:

— Nu ştii? Aici nu se pune o astfel de întrebare.

— Aveți reguli? întrebă el. Voi, oamenii, aveți reguli până şi aici, în Bezirk?

Chipul ei se lumină când îşi dădu seama că el nu pusese indecenta întrebare ca o încălcare a obiceiurilor. Grăbită, ea îi explică:

— Aici nu este nici o regulă. Sunt numai înțelegeri. Cineva mi-a spus-o, atunci când am părăsit lumea obişnuită şi am trecut hotarul Gebietului. Cred că ție nu ți-au spus-o fiindcă erai Lord, sau fiindcă au ascuns-o de ciudații tăi roboți. . .

— N-am întâlnit pe nimeni venind încoace.

— Înseamnă că se ascundeau de tine, my Lord.

Sto Odin îşi privi legionarii, pentru a vedea dacă ei confirmă afirmația ei, dar nici Flavius, nici Livius nu spuseră nimic.

Se întoarse spre fată.

— N-am vrut să fac cercetări. Îmi poți spune ce fel de persoană eşti? Nu am nevoie de amănunte.

— Când am fost în viață, am fost o născută-o-dată, spuse ea. Nu am trăit destul pentru a fi reînnoită. Roboții şi un subcomisar al Instrumentalității s-au uitat la mine pentru a-şi da seama dacă pot fi educată pentru Instrumentalitate. „Chiar mai mult decât necesar”, au spus ei, „dar fără pic de personalitate”. M-am gândit mult la ce-au spus ei: „Nici pic de personalitate”. Ştiam că nu mă pot sinucide, dar nici nu voiam să trăiesc, aşa că mă prefăceam a fi fericită de câte ori credeam că un monitor m-ar putea examina, şi apoi, am găsit drumul spre Gebiet. Nu era moarte, nu era nici viață, dar era o salvare din amuzamentul fără sfârşit. Nu am venit aici, jos - şi arătă înspre Gebietul de deasupra lor - cu mult înainte de a-l întâlni pe el. Ne-am îndrăgostit imediat unul de altul şi el mi-a spus că Gebietul nu însemna o ameliorare față de suprafață. Mi-a spus că mai coborâse aici, în Bezirk, căutând o moarte-veselă.

— O ce? întrebă Sto Odin nevenindu-i să creadă.

— O moarte-veselă. Acestea au fost cuvintele şi ideea lui. L-am urmat şi ne-am iubit. L-am aşteptat când a urcat la suprafață să ia congoheliul. Am crezut că dragostea lui pentru mine îi va scoate din cap moartea-veselă.

— Mi-ai spus tot adevărul? întrebă Sto Odin. Sau asta este doar varianta ta?

Ea bâlbâi nişte proteste, dar el nu mai repetă întrebarea.

Lordul Sto Odin nu spuse nimic, doar o privi abătut.

Ea tresări, îşi muşcă buzele şi apoi spuse foarte clar, în ciuda muzicii şi a luminilor:

— Încetează! Mă răneşti!

Lordul Sto Odin o privi şi spuse nevinovat:

— Nu-ți fac nimic, şi continuă să o privească. Aveai la ce să te uiți. Era o fată de culoarea mierii. Chiar şi printre acele lumini şi umbre, putea vedea că nu avea haine deloc. Nu avea nici un singur fir de păr pe trup - nu avea păr pe cap, nici sprâncene, probabil, nici gene, deşi de la distanța aceea, nu putea fi sigur, îşi trasase sprâncene aurii sus, pe frunte, ceea ce îi dădeau un aer de veşnică mirare batjocoritoare. Îşi fardase buzele cu auriu, astfel încât, atunci când vorbea, cuvintele se revărsau dintr-un izvor auriu. Îşi fardase şi pleoapele cu auriu, dar dedesubtul ochilor trasase o dungă cu negru antracit. Efectul general era deosebit de toate experiențele dinainte ale omenirii: era durere lubrică ridicată la puterea o mie, veselie rece, veşnic neîmplinită, feminitate în serviciul unor scopuri îndepărtate, umanitate încântată de planete străine.

El stătea şi o privea. Dacă mai avea ceva uman, acest fapt ar fi obligat-o, mai devreme sau mai târziu, să preia inițiativa. Şi aşa se şi întâmplă.

Ea vorbi din nou:

— Cine eşti tu? Trăieşti prea repede, prea aprig. De ce nu intri să dansezi, ca toți ceilalți?

Ea arătă dincolo de uşa deschisă unde formele

zdrențăroase, inconştiente, ale tuturor acelor oameni zăceau risipite peste tot pe podea.

— Tu numeşti asta a dansa? spuse Lordul Sto Odin. Eu nu. Este un singur om care dansează acolo. Ceilalți zac pe podea. Dă-mi voie să-ți pun aceeaşi întrebare. Tu de ce nu dansezi?

— Eu îl vreau pe *el,* nu dansul. Eu sunt Santuna şi el m-a înlănțuit odată în dragostea umană, simplă, muritoare. Dar cu fiecare zi, el devine mai mult Fiul-Soarelui şi dansează cu aceşti oameni care zac pe podea. ..

— Asta numeşti tu dans? se răsti Lordul Sto Odin. Dădu din cap şi adăugă furios: Eu nu văd nici un dans.

— Nu-l vezi? Chiar nu-l vezi? țipă ea.

El negă din cap, încăpățânat şi furios.

Ea se întoarse astfel încât să vadă încăperea din spatele ei şi geamătul puternic, clar, penetrant aproape, sparse ritmul de cinci-bătăi al congoheliului. Țipă:

— Fiu-al-Soarelui! Fiu-al-Soarelui! ascultă-mă!

Nu era nici o pauză în rapida alergare a picioarelor ce băteau repede şi mărunt în interiorul cifrei opt, nici o încetinire a degetelor care băteau peste licărirea nefocalizată a metalului purtat în brațe de dansator.

— Iubitule, dragule, bărbatul meu! strigă ea din nou, cu vocea mai ascuțită şi mai poruncitoare decât înainte.

Se produse o pauză în ritmul muzicii şi dansului. Dansatorul se legănă înspre ei, cu o perceptibilă încetinire a ritmului. Luminile camerei, marea uşă şi holul din afară deveniră mai clare. Sto Odin putu vedea fața mai bine; într-adevăr nu avea nici un fir de păr pe trup. Îl putu vedea şi pe dansator; tânărul era înalt, slab dincolo de obişnuita suferință umană, şi metalul pe care îl purta, strălucea ca apa atunci când reflectă mii de lumini. Dansatorul vorbi repede şi apăsat:

— M-ai strigat. M-ai mai strigat de mii de ori. Intră, dacă vrei. Dar nu mă mai striga.

În timp ce vorbea, muzica se stinse complet. Grămezile de pe podea începură să se mişte, să geamă, să se trezească.

Santuna bâlbâi în grabă:

— De data asta nu te-am strigat eu. Ci aceşti oameni. Unul dintre ei este foarte puternic. El nu poate vedea dansul.

Fiul-Soarelui se întoarse spre Lordul Sto Odin.

— Atunci intră şi dansează, dacă vrei. Eşti deja aici. Poți dansa la fel de bine. Maşinile astea ale tale - arătă spre roboții legionari - oricum nu ar putea dansa. Dezactivează-i.

Dansatorul se întoarse să plece.

— Nu voi dansa, dar aş vrea să văd dansul, spuse Sto Odin cu aparentă blândețe.

Nu-i plăcea deloc acest tânăr - nici fosforescența pielii sale, nici periculosul metal legănat în brațele lui, nici nepăsarea sinucigaşă a mersului său mândru. Oricum era prea multă lumină aici, departe, sub Pământ, şi prea puțină logică în ceea ce se petrecea.

— Omule, eşti un iscoditor. Şi asta este foarte necinstit din partea unui bătrân ca tine. Sau vrei numai să fii *un om?*

Lordul Sto Odin simți cum îl cuprinde furia.

— Cine eşti tu, omule, care îndrăzneşti să-i spui omului *om* pe un astfel de ton? Tu însuți nu mai eşti om?

— Cine ştie? Cui îi pasă? Am înregistrat muzica Universului. Prin cântec, am adus toată fericirea posibilă în această încăpere. Sunt generos. O împart cu aceşti prieteni ai mei.

Fiul-Soarelui arătă spre grămezile de zdrențe de pe podea, care începuseră să se agite în nimicnicia lor, fără muzică. Cu cât vedea mai bine în încăpere, Sto Odin îşi dădea seama că grămezile de pe podea erau tineri, cel mai adesea bărbați, deşi erau şi câteva fete printre ei. Palizi şi slabi, toți păreau bolnavi.

Sto Odin replică:

— Nu-mi place ceea ce văd. Am poftă să pun mâna pe tine şi să-ți iau metalul acela.

Dansatorul lovi cu putere mingea de lângă piciorul său drept, ca pentru a o face să sară într-un salt nebun.

Lordul Sto Odin păşi în cameră în urma Fiului-Soarelui.

Fiul-Soarelui făcu o întoarcere completă pentru a fi din nou față în față cu Sto Odin. Îl împinse pe Lord pe uşă afară, ferm şi fără ca acesta să poată opune rezistență; îl împinse trei paşi înapoi.

— Flavius, ia metalul! Livius, pune mâna pe om! şuieră Sto Odin.

Niciunul din roboți nu făcu nici o mişcare.

Sto Odin, cu simțurile şi vigoarea ridicate prin severa rotire a butonului de la ceafă, păşi înainte, pentru a pune el însuşi mâna pe congoheliu. Făcu un pas, numai unul, şi îngheță în uşă, imobil.

Nu se mai simțise aşa, de când doctorii îl aşezaseră ultima oară într-o maşină chirurgicală, atunci când descoperiseră că o parte a craniului său dezvoltase un cancer osos în urma unor radiații de demult, din spațiu şi în urma efectelor ulterioare ale bătrâneții. Îi puseseră o proteză jumătate-de-craniu şi, pe timpul operației, fusese imobilizat în curele şi drogat. De data asta nu erau curele şi nici droguri, dar forțele pe care le invocase Fiul-Soarelui erau la fel de puternice.

Dansatorul dansa într-o enormă cifră-8, printre trupurile îmbrăcate ce zăceau pe podea. Cântase cântecul pe care robotul Flavius îl repetase cu mult înainte, la suprafața Pământului - cântecul despre Omul ce plânge.

Dar Fiul-Soarelui nu plângea.

Chipul ascetic, slab, era deformat într-o grimasă grosolană, de batjocură. Când cânta despre durere, ceea ce exprima nu era durere, ci batjocură, rânjet, dispreț pentru josnica durere umană. Congoheliul pâlpâia şi aurora boreală aproape că îl orbi pe Sto Odin. Mai erau două tobe în mijlocul camerei, una cu note acute şi alta, cu note şi mai acute.

Congoheliul răsuna: *bum-bum-dum-dum-rum*!

Toba mare, obişnuită, răpăi când Fiul-Soarelui trecu pe

lângă ea şi-şi întinse degetele spre ea: *ritiplin, ritiplin, rataplan, ritiplin!*

Ciudata tobă mică scotea numai două note şi aproape că le croncănea: *kid-nork, kid-nork, kid-nork!*

Cum Fiul-Soarelui se îndepărta dansând, Lordul Sto Odin crezu că aude vocea fetei Santuna, strigându-l pe Fiul-Soarelui, dar nu-şi putu întoarce capul să vadă dacă într-adevăr ea vorbea.

Fiul-Soarelui stătea în fața lui Sto Odin, cu picioarele încă mişcându-i-se înainte şi înapoi în ritmul dansului, cu degetele mari şi palmele, scoțând, din congoheliul strălucitor, disonanțe hipnotice, chinuitoare.

— Bătrâne, ai încercat să mă tragi pe sfoară. N-ai reuşit.

Lordul Sto Odin încercă să vorbească, dar muşchii gurii şi ai gâtului nu reacționau. Se întrebă ce forță era asta, care putea opri orice efort, lăsându-i totuşi inima să bată liberă, plămânii să respire, creierul (atât cel natural, cât şi proteza) să gândească.

Băiatul continua să danseze. Dansă câțiva paşi înapoi, se întoarse şi dansa iarăşi, spre Sto Odin.

— Porți penele imunității. Sunt liber să te ucid. Dacă aş face-o, Lady Mmona şi Lord Nuru-or şi ceilalți prieteni ai tăi n-ar şti niciodată ce s-a întâmplat cu tine.

Dacă Lordul Sto Odin şi-ar fi putut mişca pleoapele cât de cât, ar fi deschis ochii mirați la descoperirea faptului că, adânc sub pământ, un dansator superstițios cunoştea afacerile secrete ale Instrumentalității.

— Nu-ți vine să-ți crezi ochilor, deşi vezi foarte bine, spuse Fiul-Soarelui, mai sobru. Crezi că un nebun a găsit un mod de a face minuni cu o bucată de congoheliu, adusă adânc, sub Pământ. Bătrân nebun! Un nebun obişnuit nu ar fi putut aduce acest metal aici, jos, fără să-i explodeze fragmentul şi să sară în aer odată cu el. Nici un om nu ar fi putut face ceea ce am făcut eu. Gândeşte-te: dacă jucătorul care şi-a luat numele de Fiul-Soarelui nu este om, atunci ce este? Ce aduce

puterea şi muzica soarelui atât de adânc sub pământ? Cine face ca nefericiții lumii să viseze, într-un somn nebun, fericit, în timp ce viețile li se risipesc şi se pierd într-o mie de categorii ale timpului, într-o mie de feluri de lumi? Cine face asta, dacă nu chiar eu? Nu este nevoie să întrebi. Îți pot spune foarte bine ceea ce gândeşti. Îți voi dansa gândurile. Sunt un om foarte de treabă, chiar dacă ție nu îți sunt pe plac.

Picioarele dansatorului se mişcau pe loc în timp ce vorbea.

De-odată se roti, săltând şi sărind peste nefericitele forme umane de pe podea.

Trecu pe lângă toba mare şi o atinse: *ritiplin, rataplan!*

Mâna stângă atinse uşor toba mică: *kid-nork, kid-nork!*

Ambele mâini apucară bucata de congoheliu de parcă încheieturile lui puternice voiau să o sfărâme.

Întreaga încăpere izbucni în muzică, străluci într-un fulger, pe măsură ce simțurile umane se întrepătrundeau. Lord Sto Odin simți aerul trecând peste pielea lui, ca o unsoare rece, umedă, Fiul-Soarelui, dansatorul, deveni transparent şi, prin el, Lordul Sto Odin putu să străvadă un peisaj nepământesc, şi care nu avea să fie niciodată pământesc.

— Fluminiscent, luminiscent, incandescent, fluorescent, cânta dansatorul. Acestea sunt lumile planetelor Douglas-Ouyang, şapte planete strâns grupate, călătorind toate împreună, în jurul unui singur soare. Lumi cu magnetism intens şi perpetue căderi de praf, unde suprafața e schimbată de magnetismul veşnic-schimbător, datorită orbitelor eratice ale planetelor. Lumi stranii, unde stelele dansează dansuri mai sălbatice decât orice dans conceput vreodată de om. Planete care au o conştiință comună, dar, probabil, că nu au şi inteligență - planete care au lansat mereu chemări în spațiu căutând tovărăşia, până când EU, eu jucătorul, am coborât în această grotă şi le-am găsit. Acolo unde le-ai lăsat tu, Lord Sto Odin, atunci când ai spus unui robot:

— „Nu-mi place cum arată aceste planete”, ai spus tu, Sto Odin, vorbind unui robot, cu mult timp în urmă. „Oamenii s-ar putea îmbolnăvi, sau ar putea înnebuni, numai uitându-se la ele”, ai spus tu, Sto Odin, cu mult timp în urmă. „Ascunde informația despre existența lor într-un computer dezafectat”, ai decretat tu, Sto Odin, înainte ca eu să fi fost născut. Dar computerul era cel de colo, cel aflat în colțul din spatele tău, cel spre care tu nu te poți întoarce ca să-l vezi. Am coborât în această încăpere, căutând o moarte-veselă, ceva într-adevăr neobişnuit, care să-i zguduie pe neghiobi când ar fi auzit că am murit. Am dansat aici, în întuneric, aproape tot aşa cum dansez şi acum, şi am luat cam douăsprezece feluri de droguri ca să pot fi sălbatic şi liber şi foarte, foarte receptiv. Computerul acela mi-a vorbit, Sto Odin. Computerul *tău,* nu al meu. Mi-a vorbit, şi ştii ce mi-a spus? Trebuie să afli şi tu, Sto Odin, căci eşti pe moarte. Ți-ai ridicat prea mult gradul de vitalitate ca să poți lupta împotriva mea. Te-am făcut să rămâi împietrit. Aş fi putut-o face dacă aş fi fost un simplu om? Priveşte! Devin din nou opac.

Cu un scrâşnet de coarde şi sunete, ca un curcubeu, Fiul-Soarelui învârti din nou congoheliul până când încăperea, atât înăuntru cât şi în afară înflori de lumina miilor de culori şi aerul de sub pământ se îmbibă de muzica ce părea psihotică, fiindcă nici o minte omenească nu o inventase vreodată. Lordul Sto Odin, prizonier al propriului său trup, împreună cu cei doi legionari - roboți, înghețați la o jumătate de pas în spatele lui, se întreba dacă într-adevăr murea degeaba, şi încerca să ghicească dacă înainte de a muri va fi asurzit şi orbit de acest dansator. Congoheliul se răsuci şi îi străluci în față.

Fiul-Soarelui dansa îndărăt, peste trupurile de pe podea, dansa într-o ciudată fugă cadențată, de parcă s-ar fi aruncat într-o sălbatică cursă, în timp ce muzica şi proprii-i paşi îl purtau din nou spre centrul încăperii. Silueta sărea într-o poziție ciudată, cu chipul privind atât de mult în jos, încât

Fiul-Soarelui şi-ar fi putut studia proprii paşi pe podea, cu congoheliul deasupra capului şi pe ceafă, cu picioarele ridicându-se într-o săritură dificilă, cu genunchii înălțați.

Lordul Sto Odin crezu că o aude pe fată strigând din nou, dar nu putu distinge cuvintele.

Tobele vorbiră din nou: *ritiplin, rataplan*! şi apoi, *kid-nork, kid-nork, kid-nork*!

Dansatorul vorbea numai când tărăboiul se oprea. Vorbea, şi vocea îi era stridentă, ciudată, ca o înregistrare proastă, ascultată pe un aparat hârbuit.

— Ceva vorbeşte cu tine. Poți vorbi.

Lordul Sto Odin îşi dădu seama că îşi poate mişca gâtul şi buzele. Încetişor, pe ascuns, ca un bătrân soldat, încercă să-şi mişte picioarele şi degetele: acestea continuau să rămână înțepenite. Îşi putea folosi numai vocea. Vorbi, răspicat:

— Cine eşti tu, *ceva?*

Fiul-Soarelui se uită dintr-o parte la Sto Odin. Stătea drept şi calm, dansând un dans sălbatic şi agitat care nu-i mişca şi restul trupului. Aparent, era nevoie de dans pentru a păstra legătura între inexplicabila apropiere a planetelor Douglas-Ouyang, bucata de congoheliu, dansatorul mai mult decât uman şi trupurile fericit torturate de pe podea. Chipul, chiar şi chipul îi era calm şi aproape trist.

— Mi s-a spus să-ți arăt cine sunt, spuse Fiul-Soarelui.

Dansă în jurul tobelor: *rataplan, rataplan*! *kid-nnrk, kid-nork, kid-nork*!

Ridică congoheliul, şi-l strânse până când din el țâşni un geamăt puternic. Sto Odin era sigur că un sunet atât de sălbatic şi disperat ca acela, ar fi putut răzbi cu siguranță până la suprafața, aflată la mulți kilometri deasupra lor. Dar o judecată mai prudentă îl asigură că era un gând fantezist, influențat de situația specială în care se găsea, şi că orice sunet destul de puternic pentru a străbate tot acel drum până la suprafață, ar fi, de asemenea, destul de puternic pentru a face să cadă rocile spulberate şi fărâmițate ale

tavanului.

Congoheliul trecu prin culorile spectrului, până ajunse la un roşu închis, umed, apropiat de negru.

În acea clipă de linişte Lord Sto Odin îşi dădu seama că întreaga poveste îi fusese vârâtă în cap fără intermediul cuvintelor. Adevărata poveste a acelei camere îi pătrunsese pur şi simplu în memorie. Cu o clipă în urmă nu ştiuse nimic despre ea, în clipa următoare era ca şi cum ar fi ştiut-o de o viață.

Se simți eliberat.

Împleticindu-se, se dădu înapoi trei sau patru paşi.

Spre imensa lui uşurare, roboții se întoarseră, eliberați şi ei, şi-l urmară. Se lăsă apucat de subțiori.

Fața i se acoperi deodată de sărutări.

Obrazul lui de plastic simți, slab, stins, atingerea reală şi vie a buzelor omeneşti, de femeie. Era ciudata fată frumoasă, cheală, goală, cu buze aurii - care aşteptase şi strigase din uşă.

În ciuda oboselii şi a neaşteptatului şoc produs de informațiile introduse în creierul său, Lordul Sto Odin ştiu ce avea de spus.

— Fetițo, ai strigat în locul meu.

— Da, my Lord.

— Ai avut puterea să priveşti congoheliul fără să i te supui?

Ea dădu afirmativ din cap, dar nu spuse nimic.

— Voința ți-a fost destul de puternică pentru a nu intra în încăperea aceea?

— Nu voința mi-a fost puternică. Pur şi simplu îl iubesc pe bărbatul meu din încăperea aceea.

— Aştepți de multe luni?

— Nu aştept tot timpul. Atunci când trebuie să mănânc, să beau, să dorm, sau pentru alte nevoi personale, urc sus, în coridor. Am chiar şi oglinzi, piepteni, pensete şi dresuri, acolo, ca să mă fac frumoasă, aşa că să-l fac pe Fiul-Soarelui

să mă dorească.

Lordul Sto Odin privi peste umăr. Muzica era înceată, ca un bocet, inspirând sentimente, dar altele decât durere. Dansatorul dansa un dans lung, încet, plin de şerpuiri şi întinderi, după felul în care îşi trecea congoheliul dintr-o mână în cealaltă.

— Mă auzi, dansatorule? strigă Lordul Sto Odin, puterea Instrumentalităţii alergându-i din nou prin vine.

Dansatorul nu vorbi, nici nu păru să-şi schimbe direcţia. Dar toba mică spuse aproape pe neaşteptate: *kid-nork, kid nork!*

— El şi făptura din spatele lui - o vor lăsa pe fată să plece, dacă din momentul plecării îl va uita cu adevărat pe el şi locul acesta. Nu-i aşa? îl întrebă Sto Odin pe dansator.

Ritiplin, rataplan, spuse toba mare, care nu mai sunase de când Sto Odin fusese eliberat.

— Dar eu nu vreau să plec, spuse fata.

— Ştiu că nu vrei să pleci. Dar vei pleca pentru a-mi face mie plăcere. Te poţi întoarce imediat după ce-mi voi fi terminat treaba. Ea nu spuse nimic, aşa că el continuă.

— Unul dintre roboţii mei, Livius, cel copiat după un general psiholog va fugi împreună cu tine. Dar îi voi ordona să uite acest loc şi tot ce are legătură cu el. *Summa nulla est.* M-ai auzit, Livius? Vei fugi împreună cu această fată şi vei uita. Şi tu vei fugi şi vei uita, Santuna, draga mea, dar peste două zile pământene îţi vei aminti destul pentru a te întoarce aici - în caz că vei simţi nevoia să o faci. Dacă nu, te vei duce la Lady Mmona şi vei afla ce ai de făcut pentru restul zilelor ce le mai ai de trăit.

— Ai promis, my Lord, că peste două zile şi două nopţi, mă voi putea întoarce, dacă voi simţi nevoia să o fac.

— Acum fugi, copila mea, fugi! Fugi spre suprafaţă. Livius, du-o pe sus, dacă este nevoie. Dar fugi! Fugi! Fugi! De asta depinde mai mult decât viaţa ei.

Santuna îl privi grav. Goliciunea ei era inocentă. Pleoapele

aurii coborâră peste dunga neagră de sub ochi şi ea îşi şterse lacrimi jilave.

— Sărută-mă, spuse ea, şi voi fugi.

Se aplecă şi o sărută.

Ea se întoarse, îl mai privi pentru o ultimă oară pe dansatorul-iubit şi apoi porni în fugă, cu picioarele ei lungi, spre coridor. Livius o urmă, elastic şi neobosit. În douăzeci de minute trebuiau să ajungă la limitele cele mai de sus ale Gebietului.

— Ştii ce fac? îl întrebă Sto Odin pe dansator.

De data asta, dansatorul şi forța din spatele lui nu catadicsiră să răspundă.

Sto Odin spuse:

— Apă. Este apă într-un ulcior, în litieră. Du-mă acolo, Flavius!

Robotul legionar îl duse pe Sto Odin, bătrânul firav până la litieră.

VIII

Apoi, Lordul recurse la tertipul care a schimbat istoria omenirii pentru multe secole de atunci încolo şi, aplicându-l, făcu să sară în aer o cavernă enormă din măruntaiele pământului.

Folosi unul dintre cele mai secrete şiretlicuri ale Instrumentalității.

Tripla-gândire.

Chiar şi atunci când li se creau toate condițiile posibile pentru a încerca să realizeze tripla-gândire, numai foarte puțini dintre inițiați reuşeau să o facă. Din fericire pentru omenire, Lordul Sto Odin fusese unul dintre aceia.

Puse în acțiune trei sisteme de gândire. La nivelul superior se purtă rațional, în timp ce explora încăperea străveche; la un nivel imediat inferior al creierului său, plănui o surpriză

primejdioasă pentru dansatorul cu congoheliul. Dar la cel de al treilea, cel mai de jos nivel, hotărî ce trebuia să execute pe parcursul unei singure clipiri şi se bizui pe sistemul său nervos autonom pentru a duce la bun sfârşit restul.

Iată care au fost ordinele pe care le-a dat:

Flavius să fie pus pe alertă-în-caz-de-primejdie şi pregătit să atace.

Să ajungă la computer, căruia să i se spună să înregistreze întregul episod, tot ceea ce aflase Sto Odin şi să i se arate cum să ia contramăsuri, în timp ce Sto Odin nu ar mai fi acordat evenimentului nici un gând conştient. Tiparul de acțiune - cadrul general de represalii - era limpede, în mintea lui Sto Odin, până la miimi de secundă, după care îi scăpă din vedere.

Muzica ajunsese un muget.

O lumină albă îl acoperea pe Sto Odin.

— Ai vrut să-mi faci rău! strigă Fiul-Soarelui din spatele uşii gotice.

— Am vrut să-ți fac rău, recunoscu Sto Odin, dar a fost un gând trecător. N-am făcut nimic. Mă supraveghezi doar.

— Te supraveghez, spuse dansatorul furios. *Kid-nork, kid-nork,* spuse toba mică. Nu ieşi din raza mea vizuală! Când eşti pregătit să intri pe uşa mea, strigă-mă, sau numai gândeşte-te la asta. Voi veni în întâmpinarea ta şi te voi ajuta să intri.

— Prea bine, spuse Lord Sto Odin.

Flavius îl mai susținea încă. Sto Odin se concentra asupra melodiei pe care o crea Fiul-Soarelui, un cântec nou, sălbatic, nemaiauzit vreodată în istoria omenirii. Se întrebă dacă l-ar putea surprinde pe dansator aruncându-i îndărăt propriul cântec. În acelaşi moment, degetele lui pregăteau un al treilea set de acțiuni pe care mintea lui Sto Odin nu mai trebuia să le ascundă. Mâna lui deschise o membrană în pieptul robotului, chiar în dreptul lamelor de control ale creierului. Mâna, singură, schimbă câteva legături,

programând robotul ca timp de un sfert de oră să ucidă orice formă de viață aflată în apropierea lui în afară de transmițătorul comenzii. Flavius nu ştia ce i se făcuse. Sto Odin nici măcar nu băgase de seamă ce făcuse mâna lui.

— Du-mă la vechiul computer, spuse Sto Odin robotului Flavius. Vreau să-mi dau seama cât de adevărată poate fi povestea pe care abia am aflat-o.

Sto Odin continuă să se gândească la muzica ce l-ar putea speria pe cel ce folosea congoheliul.

Stătea în fața computerului.

Mâna lui, răspunzând comenzii ce-i fusese dată de triplul-gând porni computerul şi apăsă butonul *Înregistrează această scenă.* Vechile dispozitive ale computerului aproape că gemură până să ajungă în stare de alertă şi funcționare.

— Lasă-mă să văd harta, spuse Sto Odin computerului.

Departe, în spatele lui, dansatorul schimbase pasul cu un tropot rapid ce sugera suspiciunea.

Harta apăru pe computer.

— Minunat! spuse Sto Odin.

Întregul labirint deveni distinct. Chiar deasupra lor era unul din vechii stâlpi neizolați, antiseismic, un stâlp drept, gol, tubular, gros de 200 de metri, înalt de mai mulți kilometri. În vârf era o trapă care nu lăsa să pătrundă noroiul şi apa ce formau fundul oceanului. La bază, de vreme ce nu era nici o altă presiune decât cea a aerului, fusese acoperit cu un material plastic ce imita roca, astfel încât niciun om sau robot care ar fi trecut pe acolo să nu încerce să se suie în el.

— Urmăreşte-mă, strigă Sto Odin dansatorului.

— Te urmăresc, spuse Fiul-Soarelui şi se simțea un fel de mârâit de perplexitate în răspunsul său cântat.

Sto Odin zgâlțâi computerul, degetele mâinii drepte îi alergară pe clapele lui codificând o cerere foarte precisă. Mâna stângă, condiționată de al-treilea-gând, codifică lista de urgențe, prin două instrucțiuni simple, clar formulate.

Râsul Fiului-Soarelui răsună în spatele lui.

— Ceri să-ți fie trimisă jos o bucată de congoheliu! Opreşte-te! Opreşte-te înainte de a semna cererea cu numele tău şi cu autoritatea ta de Lord al Instrumentalității. Cererea ta nesemnată nu va face niciun rău. Computerul Central, de grad superior, va crede pur şi simplu că vreun nebun din Bezirk face cereri fără sens. Vocea urcă la o notă de urgență. De ce maşina semnalizează „recepționat şi executat”?

Lordul Sto Odin minți politicos.

— Nu ştiu. Poate că-mi vor trimite o bucată de congoheliu asemănător cu cea pe care o ai tu.

— Minți! țipă dansatorul. Vino aici, la uşă!

Flavius îl conduse pe Sto Odin spre arcada gotică, ridicolă şi frumoasă în acelaşi timp.

Dansatorul sărea de pe un picior pe altul. Congoheliul strălucea într-o culoare roşie, mată, de alarmă. Muzica plângea de parcă toată durerea şi suspiciunea omenirii fuseseră încorporate într-o nouă fugă de neuitat, ca o armonie delirantă, atonală, la cel de *Al Treilea Concert Brandenburgic* de Johann Sebastian Bach.

— Am venit, vorbi Lord Sto Odin cu uşurință.

— Eşti pe moarte, strigă dansatorul.

— Am fost pe moarte înainte ca tu să mă fi observat pentru prima oară. Mi-am ridicat gradul vitalității la maximum după ce am intrat în Bezirk.

— Atunci, intră, spuse Fiul-Soarelui, şi nu vei mai muri niciodată...

Sto Odin apucă marginea uşii şi îşi dădu drumul jos, pe podeaua de piatră. Vorbi numai după ce se aşeză confortabil.

— Sunt pe moarte, e adevărat. Dar aş prefera să nu intru. O să te privesc cum dansezi în timp ce eu mor...

— Ce faci? Ce-ai făcut? strigă Fiul-Soarelui.

Se opri din dans şi porni spre uşă.

— Cercetează-mă, dacă vrei, spuse Lord Sto Odin.

— Te cercetez, spuse dansatorul, dar nu descopăr nimic,

decât dorința ta de a avea o bucată de congoheliu pentru tine, şi să-mi opreşti dansul.

La acest punct, Flavius se înfurie. Fugi la litieră, se apleca peste ea şi apoi se întoarse spre uşă. În fiecare mână avea câte un rulment enorm de oțel masiv.

— Ce face robotul ăsta? strigă dansatorul. Îți văd gândurile, dar nu-i spui nimic! El foloseşte mingile astea de oțel pentru a sparge barierele.

Tocmai deschisese gura în momentul atacului.

Mai rapid decât ar putea urmări ochiul mişcarea, brațul lui Flavius - cu o forță de şaizeci de tone - zbârnâi prin aer aruncând direct spre Fiul-Soarelui primul proiectil. Fiul-Soarelui, sau forța aceea din el, sări într-o parte cu viteza unei insecte. Proiectilul se împlântă dur, trecând prin două trupuri zdrențăroase aflate pe podea. Unul din trupuri spuse „uhuf"! în timp ce murea, dar celălalt nu scoase nici un sunet: capul îi fusese zdrobit de la primul impact. Înainte ca dansatorul să poată vorbi, Flavius aruncă al doilea proiectil.

De data asta nimeri în uşă. Forța care îl imobilizase pe Sto Odin şi pe roboții săi, era din nou în acțiune.

Proiectilul şuieră până ajunse în dreptul uşii, unde se opri în aer, apoi şuieră din nou când îl aruncă înapoi spre Flavius.

Proiectilul nu nimeri capul lui Flavius, dar îi zdrobi rău pieptul. Acolo era adevăratul său creier. Fu o licărire de lumină în timp ce robotul se sfârşea, dar chiar pe moarte, Flavius apucă pentru ultima oară proiectilul şi îl aruncă spre Fiul-Soarelui. Robotul îşi împlinise misiunea şi greul proiectil, azvârlit cu furie, îl lovi pe Sto Odin în umărul drept. Lordul Sto Odin resimți durerea, dar ea încetă în momentul în care scoase homunculul. Apoi, se uită la umăr. Era aproape în întregime sfărâmat. Sângele trupului său organic şi fluidul hidraulic din proteze, se amestecau într-un şuvoi gros ce curgea încet, revărsându-se pe trup.

Dansatorul aproape că-şi uită dansul.

Sto Odin se întrebă cât de departe ajunsese fata.

Presiunea aerului se schimbă.

— Ce se întâmpla cu aerul? De ce te-ai gândit la fată? Ce se întâmpla?

— Citeşte în mine, spuse Lordul Sto Odin.

— Voi dansa ca să-mi recapăt puterile, răspunse Fiul-Soarelui.

Pentru câteva scurte minute, păru că dansatorul cu congoheliu va provoca o avalanşă.

Lordul Sto Odin, pe moarte, închise ochii şi descoperi că este odihnitor să mori. Lumea din jur, cu strălucirea şi zgomotul ei rămânea interesantă, dar devenise neimportantă.

Congoheliul, cu o mie de curcubee schimbătoare şi dansatorul aproape că atinseseră transparența, când Fiul-Soarelui se întoarse spre Sto Odin să-i citească creierul.

— Nu văd nimic, spuse Fiul-Soarelui înspăimântat. Gradul vitalității este prea înalt şi vei muri curând. De unde vine aerul ăsta? Mi se pare că aud un murmur îndepărtat. Dar nu tu îl produci. Robotul tău a înnebunit. Tu nu faci decât să mă priveşti satisfăcut şi să mori. E foarte ciudat. Vrei să mori în legea ta, când ai putea trăi inimaginabile vieți aici, cu noi.

— Aşa este, spuse Lordul Sto Odin. Mor în legea mea. Dar dansează pentru mine, te rog, dansează pentru mine cu bucata de congoheliu, în timp ce eu îți voi spune povestea ta, aşa cum mi-ai spus-o şi tu, la rândul tău. Va fi o plăcere să închei povestea înainte de a muri.

Dansatorul îl privi şovăitor, începu să danseze, apoi se întoarse spre Lordul Sto Odin.

— Eşti sigur că vrei să mori chiar acum? Cu puterea a ceea ce tu numeşti planetele Douglas-Ouyang şi pe care eu o primesc chiar aici, prin intermediul congoheliului, te-ai putea simți destul de bine cât timp eu aş dansa şi ai putea, totuşi, să mori, oricând ai dori. Vitalitatea ta este totuşi mult prea slabă față de puterea pe care o comand eu. Te-aş putea ajuta chiar să treci pragul uşii mele. . .

— Nu, spuse Lordul Sto Odin. Dansează numai, cât timp ce eu mor. În legea mea.

IX

Astfel lumea se schimbă. Milioane de tone de apă se năpusteau asupra lor.

În câteva minute, Gebietul şi Bezirkul urmau să fie înecate, în timp ce aerul şuiera, ieşind afară.

Sto Odin observă cu mulțumire că în partea de sus a camerei dansatorului era un puț de aerisire. Nu-şi permisese să introducă în triplul-gând ceea ce urma să se întâmple atunci când materia şi antimateria congoheliului aveau să fie scufundate în apa sărată ce grăbea spre ei. Ceva în genul a patruzeci de megatone, presupuse el, cu senzația de oboseală a unui om care a gândit o problemă cu mult, mult timp în urmă, şi şi-o aminteşte dintr-o dată abia după ce conjunctura respectivă a trecut de mult.

Fiul-Soarelui mima religia dinaintea vârstei spațiului. Cânta imnuri, ridica ochii, mâinile şi bucata de congoheliu înspre soare, mima vorbăria dervişilor, clopotele Templului Omului pe Două Bucăți de Lemn şi clopotele celuilalt templu al sfântului care a scăpat timpului numai conştientizându-l şi apoi ieşind din el. Buddha era oare numele lui? Şi continuă cu gravele blasfemii care au făcut omenirea să sufere după prăbuşirea Vechii Lumi.

Muzica păstra mereu ritmul.

Şi luminile, de asemenea.

Procesiuni întregi de umbre fantomatice îl urmau pe Fiul-Soarelui, în timp ce el arăta cum bătrâna omenire a descoperit zeii şi soarele şi apoi alți zei. Exprimă prin pantomimă cel mai vechi mister al omului - cum că omul pretinde a-i fi frică de moarte, când, de fapt, nici viața nu o înțelege.

Şi în timp ce dansa, Lordul Sto Odin îi repetă întreaga lui poveste.

— Ai părăsit suprafața Pământului, Fiul-al-Soarelui, căci oamenii de acolo erau nătărăi, stupizi, fericiți şi plicticoşi, în mizerabila lor fericire. Ai fugit fiindcă nu puteai suporta să fii o găină în coteț, hrănit antiseptic, găzduit în siguranță şi înghețat atunci când ai fi murit. Te-ai alăturat celorlalți nenorociți, oameni deosebiți, fără astâmpăr, care şi-au căutat libertatea în Gebiet. Ai aflat despre drogurile, despre băuturile şi despre țigările lor. Le-ai cunoscut femeile, petrecerile şi jocurile. Dar asta nu te-a mulțumit. Ai devenit un nobil-sinucigaş, un erou căutând o moarte-veselă care ți-ar fi marcat personalitatea. Ai coborât în Bezirk, cel mai uitat şi mai dezgustător loc din toate. Nu ai găsit nimic. Doar vechile maşini şi coridoarele goale. Ici şi colo, câteva mumii sau oase. Doar luminile tăcute şi murmurul slab al aerului prin coridoare.

— Acum aud apa, spuse dansatorul, continuând să danseze, apa care inundă. Tu nu o auzi, Lord muribund?

— Chiar dacă aş auzi-o nu mi-ar păsa. Să continuăm povestea. Ai ajuns în camera asta. Uşa ei ciudată o făcea să pară potrivită pentru moartea-veselă pe care sărmanii tăi alungați o căutau. Numai că nu era mare lucru să mori fără ca restul oamenilor să ştie că ai făcut-o intenționat şi cum anume ai făcut-o. Oricum era mult de urcat până în Gebiet, unde îți erau prietenii, aşa că ai adormit lângă computerul ăsta. Noaptea, în timp ce dormeai şi visai, computerul ți-a cântat:

Vreau un câine pentr-o vreme
Pentr-o slujbă de o vreme
Într-un loc doar de o vreme
Pe Pământ!

Când te-ai trezit, ai fost surprins să-ți dai seama că ai visat

un nou gen de muzică. Muzică cu adevărat sălbatică, ce-i făcea pe oameni să se înfioare de deliciosul sentiment funest pe care îl inspiră. Şi, prin muzică, ai avut şi o ocupaţie. Să furi o bucată de congoheliu. Înainte de a porni încoace, în adânc, fuseseşi un om inteligent, Fiu-al-Soarelui. Planetele Douglas-Ouyang te-au captat şi te-au făcut de mii de ori mai inteligent. Tu şi prietenii tăi, aşa mi-ai spus - sau ceea ce prezenţa de-dincolo-de-tine mi-a spus, acum o jumătate de oră -, tu şi prietenii tăi aţi furat suportul unui aparat de emisie în subspaţiu, l-aţi reglat pe lungimea de undă a planetelor Douglas-Ouyang şi v-aţi îmbătat la vederea lor. Cascade luminiscente de irizaţii. Şi tot felul de imagini. Şi aţi pus mâna pe congoheliu. Congoheliul este făcut din materie şi antimaterie, laminate separat printr-o grilă magnetică dublă. Cu ajutorul lui, făptura planetelor Dougles-Ouyang te-a făcut independent de procesele organice. N-ai mai avut nevoie de mâncare, de odihnă, nici chiar de aer sau de băutură. Planetele Dougles-Ouyang sunt foarte vechi. Te-au folosit ca pe o verigă de legătură. N-am idee ce intenţii aveau cu privire la Pământ şi la omenire. Dacă se va afla tot ceea ce s-a petrecut aici, generaţiile viitoare te vor numi vânzătorul de pericole, căci ai folosit dorinţa firească a omului pentru aventură, pentru a prinde în capcană mereu alţi oameni, prin hipnoză şi prin muzică.

— Aud apa, îl întrerupse Fiul-Soarelui. *Chiar* aud apa.

— Nu-i nimic, spuse Lord Sto Odin, povestea este mult mai importantă. Oricum, ce poţi face tu, sau ce mai pot face eu? Eu mor într-o baltă de sânge şi duhoare. Tu nu poţi părăsi încăperea asta cu congoheliul în mână. Lasă-mă să continui. Sau poate entitatea Douglas-Ouyang, sau orice a fost.. .

— Este, spuse Fiul-Soarelui.

— ... orice este, năzuia fierbinte către o prietenie senzuală. Dansează mai departe, omule, dansează!

Fiul-Soarelui dansă şi tobele vorbiră împreună ou el, *rataplan, rataplan! kid-nork, nork!* în timp ce congoheliul

făcea ca muzica să țipe prin roca dură.

Celălalt sunet persista.

Fiul-Soarelui se opri şi se uită.

— Este apa! Ea este!

— Cine ştie? spuse Lordul Sto Odin.

— Priveşte, urlă Fiul-Soarelui, ridicând bucata de congoheliu. Priveşte!

Lordul Sto Odin nu avea nevoie să se uite. Ştia mult prea bine că primele câteva tone de apă, încărcată de mâl şi grele veneau spumegând în jos, prin coridor şi pătrundeau acum în încăperi.

— Dar eu ce fac? țipă vocea Fiului-Soarelui.

Sto Odin simți că, acum, nu Fiul-Soarelui era cel ce vorbea ci vreo transmisiune vorbită dinspre entitatea planetelor Dougles-Ouyang. O entitate care încercase să lege prietenie cu omul, dar găsise omul nepotrivit şi prietenia nepotrivită.

Fiul-Soarelui se controlă. Picioarele împroşcau apa în timp ce dansa. Culorile străluceau în apa care creştea.

Ritiplin, tiplin! spuse toba mare. *Kid-nork, kid- nork* spuse toba mică. *Bum, bum, bum, dum, rum*, spuse congoheliul.

Lordul Sto Odin simți că ochii i se încețoşează, dar mai putea vedea, totuşi, imaginea clară a sălbaticului dansator

— E bine să mori aşa, medită el, în timp ce se stingea.

* * *

Departe, sus, pe suprafața Planetei, Santuna simți continentul deplasându-se sub picioarele ei şi văzu, la est, orizontal înnegrindu-se, ca un vulcan ce arunca fum negru din oceanul calm, albastru şi luminat de soare.

— Una ca asta *nu* trebuie să se mai întâmple! spuse ea gândindu-se la Fiul-Soarelui, la congoheliu şi la moartea Lordului Sto Odin.

— Trebuie întreprins ceva, adăugă ea, pentru sine.

Şi întreprinse.

În secolele ce urmară, aduse boala, riscul şi misterul înapoi, pentru a mări fericirea omului.

A fost unul din principalii arhitecţi ai Redescoperirii Omului şi cel mai adesea a fost cunoscută sub numele de Alice More.